

วาระ 제 ๑
เรื่อง ด่วนที่สุด

สำเนาเอกสารของนายกรัฐมนตรี
รับที่.....
วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0119/ ๕๓๙/๕

2338

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗

สำเนาเอกสารของนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

4/43

๙๔ ธันวาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ผลการเยือนญี่ปุ่นของนายกรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการต่างประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต 1104/2139

ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ จำนวน 100 ชุด

2. สำเนาบันทึกสำเนาเอกสารของนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๔

จำนวน 100 ชุด

ด้วย กระทรวงการต่างประเทศรายงานผลการเยือนญี่ปุ่นของนายกรัฐมนตรี ระหว่าง
วันที่ ๑๘-๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ความละเอียดแจ้งในสำเนาหนังสือแนบท้าย

สำเนาเอกสารของนายกรัฐมนตรีได้นำสูตรผลการเยือนญี่ปุ่นทราบเรียนนายกรัฐมนตรี
พิจารณาแล้ว มีบัญชาเห็นชอบให้นำผลการเยือนดังกล่าวเสนอคณะกรรมการต่างประเทศ เพื่อมอบหมาย
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ และรายงานความคืบหน้าให้นายกรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนุมัติ

ผู้ดํารงตําที่

(ทักษิณ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักการเมืองต่างประเทศ

โทร 0 2282 7843, 0 2629 9270

โทรสาร 0 2281 5465

ลงวันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๔๔ ถึงวันที่

ทราบ (นต ๑๓ ธ.ค. ๒๐)

ขอแสดงความนับถือ

(นางมัทนา เกตุนุต)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทราบเรียน นายกรัฐมนตรี

เห็นควรอนุมัติตามนี้ ตาม

เมื่อวันที่ ๑๓ ธ.ค. ๒๐ และเสนอ ศกม. ทราบ

เมื่อวันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๔๔

(นายวิษณุ เก่งกาจ)

(นายวิษณุ เก่งกาจ)

เลขานุการคณะกรรมการต่างประเทศ

ด่วนที่สุด

บันทึกความ

5/A3

ส่วนราชการ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี สํานักการเมืองต่างประเทศ โทร.8167-68
ที่ วันที่ ๑๗ ธันวาคม 2544

เรื่อง ผลการเยือนญี่ปุ่นของนายกรัฐมนตรี

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

1. เรื่องเดิม นรน. เดินทางเยือนญี่ปุ่นในลักษณะ Official Working Visit ระหว่างวันที่ 18-21 พ.ย. 2544

2. ประเด็น กต. รายงานผลการเยือนญี่ปุ่น ดังแนบท้าย โดยขอให้มอบหมายงานให้ส่วนราชการต่าง ๆ ติดตามผลการเยือน ดังนี้

ส่วนราชการ	การติดตามผลการเยือน
กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> การจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ตระหง่านไทยกับญี่ปุ่น และการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น ก่อนการเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการของ นรน. ญี่ปุ่น ในวันที่ 11-12 ม.ค. 2544
กระทรวงการคลัง	<ul style="list-style-type: none"> การลงนามสัญญาเงินกู้จาก JBIC ในโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงระหว่างไทยกับลาวแห่งที่ 2 เพื่อให้พร้อมลงนามระหว่างกัน ในช่วงการเยือนไทยของ นรน. ญี่ปุ่น
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> การขยายตัวในราคากิจกรรมให้แก่ผู้นำเข้ายางของญี่ปุ่น
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องระหว่างจังหวัดโออิตะ กับจังหวัดเชียงใหม่
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> ความร่วมมือแก้ไขปัญหายาเสพติด

3. ข้อเสนอ เห็นควรเสนอ ครม. เพื่อมอบหมายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ และรายงานความคืบหน้าให้ นรน. ทราบต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา ข้อ 3

(นายวัฒนา เมืองสุข)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
ปฏิบัติราชการแทนเลขานุการนายกรัฐมนตรี

ผู้สำรวจ/to

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

๒๗๐ ร.๙ ๘๖

ถือ

วันที่ ๑๗ พ.ค. ๔๔ /
๑.๐๐ ๔๔ - ๘๖

๒๗๐๒๒๒๒ พ.๔๑/๔๑
๑๗.๑.๔๔ - ๔.๔๐ ๘๖

สำนักเลขานุการรัฐมนตรี
รับที่ ๒๓๔๑
วันที่ ๑๔๖๔๔ เวลา ๑๔.๐๐

ที่ กต ๑๑๐๔/ ๒๑๓๙

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๖/๔๓

๑๓ ต้นาคม ๒๕๔๔

ก.๘๘๘
ก.๘๘๘๑๔
๑๔๖๔๔

เรื่อง ผลการเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บันทึกการเข้าฝ่าฯ สมเด็จพระเจ้าพ่อรัฐมนตรีญี่ปุ่นของนายกรัฐมนตรี
 2. บันทึกการหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น
 3. บันทึกการหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่างนายกรัฐมนตรีกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น
 4. บันทึกความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น
(๒๕๔๔-๒๕๔๘)
 5. บันทึกการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีและคณะกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมญี่ปุ่น
 6. บันทึกการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีและคณะกับผู้ว่าการธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น
 7. บันทึกการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีและคณะกับคณะกรรมการเดินเรน

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้นำคณะเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๑๘-๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอกราบเรียนรายงานผลการเยือน ดังนี้

๑. การเข้าฝ่าฯ สมเด็จพระเจ้าพ่อรัฐมนตรี ณ พระราชวังอิมพีเรียล

นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลเรื่องรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ให้นำความระลึกถึงมายังสมเด็จพระเจ้าพ่อรัฐมนตรีและสมเด็จพระเจ้าพ่อรัฐมนตรีนิ และเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงงานและมีพระราชกรณียกิจประจำ และว่าความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างพระราชวงศ์ทั้งสองเป็นราภูมิสายสัมพันธ์ที่ทำให้รัฐบาลและประชาชนทั้งสองประเทศมีความใกล้ชิดกัน ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพ่อรัฐมนตรีได้ทรงแสดงความยินดีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชานามม้ายแข็งแรง และแสดงความหวังว่าผลการเยือนจะช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

-๑๘๔-

๗๗๗ ๓๒๙๐

๑๔.๐๑.๔๔

๑๕.๐.๐.๔๔

ลับ

2. การหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่น ณ กระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่น

ในช่วงระหว่างเวลาที่นายกรัฐมนตรีเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระเจ้าพี่เลิศรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมาร เดินทางมาเยือนประเทศไทย ทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่น โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น

จะมีการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น โดยยังไม่ต้องพิจารณาสินค้าที่มีความละเอียดอ่อน อันจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (Closer Economic Cooperation) ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่น ได้แสดงความเห็นด้วยว่า สามารถพิจารณาเรื่องนี้ได้ โดยอาศัยกรอบกลไกความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (2544-2548) เป็นพื้นฐานในการจัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าว

2.2 ศักยภาพของจีน

จะมีการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่น ได้เห็นพ้องกันให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อไทยและประเทศญี่ปุ่น แสดงความสนใจที่จะให้ญี่ปุ่นมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในอาเซียน และเห็นว่าญี่ปุ่นมีความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับไทย อาเซียน และจีน ให้มากขึ้น

2.3 ความร่วมมือในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

จะมีการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่น ได้เห็นพ้องกันให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อไทยและประเทศญี่ปุ่น แสดงความสนใจที่จะให้ญี่ปุ่นมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในอาเซียน และเห็นว่าญี่ปุ่นมีความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับไทย อาเซียน และจีน ให้มากขึ้น

2.4 พม่า

2.4.1 ยาเสพติด

จะมีการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่น ได้เห็นพ้องกันให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อไทยและประเทศญี่ปุ่น แสดงความสนใจที่จะให้ญี่ปุ่นมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในอาเซียน และเห็นว่าญี่ปุ่นมีความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับไทย อาเซียน และจีน ให้มากขึ้น

สำคัญต่อการแก้ไขปัญหาฯ เสพดิต ได้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วมกับพม่า มีการประชุมความร่วมมือ 4 ฝ่ายทั้งในระดับเจ้าหน้าที่ ที่กรุงย่างกุ้ง และรัฐมนตรีที่กรุงปักกิ่ง และมีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีต่างประเทศทั้ง 4 (ไทย จีน พม่า และลาว) ในระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียนที่บูรีรัมย์ ซึ่งได้ผลศึกษาไปมาก ไทยจะแจ้งให้ญี่ปุ่นทราบความคืบหน้าของความร่วมมือ 4 ฝ่าย เป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ ไทยประธานาธิบดีญี่ปุ่นเข้าร่วมมีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในภูมิภาค โดยร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาฯ เสพติดในพม่า อาทิ การส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นได้แสดงความเห็นด้วย

2.4.2 การส่งเสริมกระบวนการป้องดองแห่งชาติของพม่า

กรมและรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่น เห็นพ้องกันในการส่งเสริมกระบวนการป้องดองแห่งชาติของพม่า และเห็นว่าไทยและญี่ปุ่นจะต้องร่วมมือกันส่งเสริมการพัฒนาการเมืองและเศรษฐกิจในพม่า เพื่อช่วยกันดึงพม่าเข้าสู่ประชาคมโลก โดยอาจมีความร่วมมือ 3 ฝ่าย (ไทย พม่า ญี่ปุ่น)

2.5 การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชีย (Asian Cooperation Dialogue)

กรมได้เสนอต่อรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นว่า ควรมีการหารือและความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และเอเชียตะวันออก โดยในเอเชียตะวันออกมีญี่ปุ่นเข้าร่วมด้วย ซึ่งอาจเริ่มต้นจากการหารือกลุ่มเล็กอย่างไม่เป็นทางการระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศจาก 4-5 ประเทศ เพื่อแสวงหาแนวทางส่งเสริมความร่วมมือกัน ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นได้แสดงความเห็นว่า ควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีระหว่างกันด้วย และอาจค่อย ๆ ขยายไปสู่การประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศดังกล่าว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

3. การหารือข้อราชการทวิภาคีกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ดำเนินนายกรัฐมนตรี

3.1 ความสัมพันธ์ทวิภาคีและหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

3.1.1 การต่อต้านการก่อการร้าย

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้ขอบคุณไทยที่อนุญาตให้เครื่องบินของกองกำลังป้องกันตนของญี่ปุ่นที่บรรทุกสิ่งของจำเป็นสำหรับให้ความช่วยเหลือแก่ชาวอัฟغانistan ที่หนีภัยเข้าไปในปากีสถาน ได้แก่เติมน้ำมันที่ประเทศไทย และในอนาคต ญี่ปุ่นอาจขอความสนับสนุนจากไทยเพื่อการนี้อีก

3.1.2 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชีย

นายกรัฐมนตรีได้เสนอแนวคิดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่นว่า เอเชียมีประชากรและทุนสำรองเงินตราต่างประเทศมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลก แต่มีปริมาณการค้าระหว่างกันน้อย น่าจะมีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่นโดยเริ่มจาก 4-5 ประเทศ ซึ่งได้หารือกับอินเดีย สิงคโปร์

และบางประเทศในตะวันออกกลาง เช่น นาห์เรน แล้ว และน่าจะมีญี่ปุ่นด้วย เพื่อปรึกษาแนวทางส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าในภูมิภาค ในเบื้องต้น อาจเป็นการประชุมอย่างไม่เป็นทางการในระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ โดยไทยพร้อมจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นกล่าวแสดงความสนใจว่า ญี่ปุ่นตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างญี่ปุ่นกับอาเซียน ไทยเป็นเสมือนแกนกลางที่ญี่ปุ่นจะร่วมมือด้วย และขอให้ฝ่ายไทยจัดทำเอกสารเด้าโครงเพื่อประกอบการพิจารณาของฝ่ายญี่ปุ่น ก่อนการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศดังกล่าว และหวังว่าจะหารือเรื่องนี้ในโอกาสที่จะเยือนไทยต่อไป

3.1.3 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด (Closer Economic Cooperation)

นายกรัฐมนตรี ได้เสนอให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการมีความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดซึ่งอาจขยายไปสู่การจัดทำกรอบการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น โดยอาศัยกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นที่รัฐมนตรีต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายได้ลงนามกัน ซึ่งอาจพิจารณาแยกประเภทสินค้าในการส่งเสริมอย่างเป็นขั้นตอนได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) สินค้าที่ไม่มีปัญหา สามารถเริ่มได้ทันที (2) สินค้าที่มีปัญหาแต่อยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขได้ และ (3) สินค้าที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งยังไม่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการ ให้รอไปจนถึงเวลาที่เหมาะสม

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นว่า กรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น มีความสำคัญมากและเป็นพื้นฐานที่ดีในการกระชับความร่วมมือกันในศักราชใหม่ ของความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งนายกรัฐมนตรีทั้งสอง เห็นพ้องกันให้รัฐมนตรีต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายจัดตั้งคณะทำงานเพื่อหารือแนวทางในการดำเนินการเรื่องนี้ต่อไป

3.1.4 การค้า การท่องเที่ยว และการศึกษา

การค้า

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นชื่นชมนักธุรกิจไทยที่สามารถปรับเปลี่ยนสินค้าให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดญี่ปุ่นได้ ซึ่ง ฯ พนฯ นายกรัฐมนตรี แจ้งว่า หากมีสินค้าอื่นใดอีก ที่ตลาดญี่ปุ่นต้องการให้ไทยปรับปรุง ก็ขอให้แจ้งให้ทราบ และญี่ปุ่นสามารถร่วมมือกับไทยในการส่งผู้เชี่ยวชาญไปช่วยพัฒนาเพื่อให้มีการจัดทำกรอบรองมาตรฐานสินค้าร่วมกันได้

การท่องเที่ยว

นายกรัฐมนตรี แจ้งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นว่าได้ยินข้อเสนอแนะ ของสานักงานท่องเที่ยวและการบริการพาณิชย์ญี่ปุ่นว่า รัฐบาลไทยพร้อมให้ความปลอดภัยและความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่มาเยือนไทย และจะดูแลธุรกิจของคนไทยในญี่ปุ่นในไทยให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น

การศึกษา

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ด้านการศึกษาไทย-ญี่ปุ่น และชื่นชมนักศึกษาไทยที่เรียนในญี่ปุ่นว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีศักยภาพ

3.1.5 ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาทางการ (Official Development Assistance: ODA)

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแจ้งว่า แม้รัฐบาลญี่ปุ่นจะเป็นต้องตัดลดงบประมาณ ODA ลง แต่ก็จะยังคงให้ความช่วยเหลืออาชีญในระดับที่เหมาะสมต่อไป

3.2 พม่า

3.2.1 การส่งเสริมกระบวนการป้องดองแห่งชาติของพม่า

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเสนอว่า ทั้งสองประเทศจะร่วมมือกันส่งเสริมกระบวนการป้องดองแห่งชาติของพม่า เพราะไทยมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับพม่าซึ่งฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้แจ้งแนวทางการดำเนินความสัมพันธ์ของไทย ที่ไม่เข้าไปแทรกแซงกิจกรรมภายในของพม่า มุ่งสร้างความไว้วางใจ และให้ความช่วยเหลือเมื่อพม่าต้องการโดยเฉพาะในเรื่องการโน้มน้าวชนกลุ่มน้อยให้เจรจาและใช้สันติวิธี และได้แจ้งผู้อำนวยการใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ด้วยว่า การคุ้มครองพม่าจะไม่เกิดผล แต่ควรร่วมกันให้กำลังใจแก่รัฐบาลพม่า ไทยได้ให้ความช่วยเหลือพม่าในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การสร้างถนน เชื่อมโยงไทย พม่า และอินเดีย ความร่วมมือทางวิชาการ การพัฒนาการเกษตร สาธารณสุข ความร่วมมือ 4 ฝ่าย เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด โครงการปลูกพืชทดแทน การสร้างอาชีพ นายกรัฐมนตรีได้เสนอให้ญี่ปุ่นร่วมมือบทบาทกับไทย และพม่าในลักษณะ 3 ฝ่าย รวมทั้งในเรื่องการช่วยเหลือผู้หนี้กัยชาวพม่ากลับไปอยู่ในพม่าด้วย

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นด้วยและว่าควรสนับสนุนให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาประชาธิปไตยไปพร้อม ๆ กับการรักษาเสถียรภาพทางการเมือง

3.2.2 ยาเสพติด

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า ญี่ปุ่นสามารถร่วมมือกับไทยในการแก้ไขปัญหาเสพติด ซึ่งเป็นเรื่องที่ไทยให้ความสำคัญ อาทิ การแลกเปลี่ยนข่าวกรอง และไทยจะแจ้งความคืบหน้าการประชุมและความร่วมมือ 4 ฝ่ายให้ญี่ปุ่นทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาเข้าร่วมในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแสดงความพร้อมที่จะกระชับความร่วมมือกับฝ่ายไทยในเรื่องนี้

3.3 การพัฒนาประเทศไทยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

นายกรัฐมนตรีได้เสนอว่า ไทยพร้อมจะเป็นหุ้นส่วนกับญี่ปุ่นในการพัฒนาประเทศไทยในบ้าน และหวังให้ญี่ปุ่นใช้ไทยเป็นฐานในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อาทิ การร่วมในการพัฒนาเส้นทางหมายเลข 9 เชื่อมโยงประเทศไทยในอนุภูมิภาคตั้งรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

4. การลงนามเอกสารกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

ภายหลังการหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่างนายกรัฐมนตรีแล้ว กระผม และรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นได้ร่วมลงนามในบันทึกความตกลง (Procés Verbal) ของเอกสารกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (2544-2548) ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4

5. การหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมญี่ปุ่น ณ โรงแรมอมพิเรย์ล

นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเรื่องแนวคิดยุทธศาสตร์ฯเชียเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่น โดยนาย Takeo Hiranuma รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมญี่ปุ่นได้แจ้งว่า ฝ่ายญี่ปุ่นพร้อมที่จะศึกษาความเป็นไปได้ของความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดโดยแบ่งสินค้าเป็น 3 กลุ่ม และได้แสดงความสนใจที่จะส่งเสริมความร่วมมือกับไทยในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความร่วมมือด้านพลังงาน อาทิ การสำรวจน้ำมัน ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 5

6. การหารือกับผู้ว่าการธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น ณ โรงแรมอมพิเรย์ล

นาย Kyosuke Shiozawa ผู้ว่าการธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JBIC) ได้แสดงความขอบคุณต่อนายกรัฐมนตรีที่ได้ช่วยกำกับดูแลโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จนเป็นผลให้สามารถเริ่มดำเนินโครงการนี้ได้ และได้ขอให้ นายกรัฐมนตรี ช่วยกำกับดูแลโครงการอื่น ๆ ที่ได้รับเงินกู้จากญี่ปุ่นด้วย อาทิ โครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษที่จังหวัดสมุทรปราการ และโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าใต้ดิน ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 6

7. การหารือกับผู้นำอุตสาหกรรมห้องเที่ยวญี่ปุ่น ณ โรงแรมอมพิเรย์ล

นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงสุนทรพจน์เกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ความปลดภัยของประเทศไทย โครงการ Long Stay และโครงการ “Be My Guest” ซึ่งจะเริ่มในปี 2545 พร้อมกับเชิญชวนผู้บริหารระดับสูงด้านการท่องเที่ยวของญี่ปุ่นเดินทางมาประเทศไทยให้มากขึ้น เพื่อยืนยันความปลดภัยในการเดินทาง

8. การหารือกับคณะผู้บริหารของคेडี้นเรน ณ โรงแรมอมพิเรย์ล

นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวสุนทรพจน์ต่อคณะผู้บริหารระดับสูงของคेडี้นเรน (สมาชิกสมาคมธุรกิจญี่ปุ่น) โดยยืนยันนโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และได้เชิญชวนนักธุรกิจญี่ปุ่นมาลงทุนในไทย อาทิ การจัดตั้งสำนักงานภูมิภาค ของตนในไทย และการใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกไปยังประเทศไทยในอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับภาคเอกชนญี่ปุ่นเกี่ยวกับการ

ส่งเสริมและปรับปรุงบรรณาการการลงทุนในไทย รวมทั้งเรื่องแนวคิดดูถูกศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศในเอเชีย และความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 7

9. การหารือกับภาคเอกชนญี่ปุ่นแยกเป็นรายบริษัท ณ โรงแรมอินพีเรียล

นายกรัฐมนตรีและคณะได้หารือแยกเป็นรายบริษัทกับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทและกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ ของญี่ปุ่น ดังนี้

9.1 บริษัทมิตซู

นายกรัฐมนตรี ได้เสนอให้บริษัทมิตซูยุนนำประสบการณ์ธุรกิจที่กว้างขวางของบริษัทมาปรับใช้ส่งเสริมช่วยเหลือโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของไทย อาทิ โครงการนี้งดับลงหันมูลวัตถุ การส่งเสริมธุรกิจ SMEs การใช้ไทยเป็นฐานการผลิตเชื่อมโยงสู่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค ซึ่งนาย Shinjiro Shimizu ประธานบริษัทมิตซูได้แสดงความสนใจและเห็นด้วยที่บริษัทมิตซูจะร่วมลงทุนในโครงการต่าง ๆ รวมทั้งโครงการก่อสร้างทางรถไฟเชื่อมโยงเข้าสู่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

9.2 ธนาคารชั้นนำ

นายกรัฐมนตรี รับทราบและสนับสนุนข้อเสนอของธนาคารชั้นนำที่จะร่วมมือกับไทยในการส่งเสริมการลงทุนในไทย การส่งเสริม SMEs และการใช้ไทยเป็นฐานการผลิตไปสู่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน ส่วนนาย Kaneo Muromachi ประธานธนาคารชั้นนำได้ขอให้รัฐบาลพิจารณาอนุญาตให้ธนาคารสามารถเปิดกิจการสาขาในไทยได้อย่างเต็มรูปแบบ (Full Branch)

9.3 สมาคมผู้นำเข้าฯ พารา

นายกรัฐมนตรีได้รับทราบสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทยไปญี่ปุ่นที่มีปริมาณลดลง และได้เชิญชวนนักธุรกิจญี่ปุ่นมาลงทุนตั้งโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางในประเทศไทย รวมทั้งการซื้อยางที่ยังมีเหลืออยู่ในประเทศไทยในราคากันเชิง ซึ่งนาย Akira Inohara ประธานสมาคมผู้นำเข้าฯ พาราได้แสดงความสนใจ

9.4 บริษัท Asia Silicones Monomer/Shin-Etsu Chemical

นายกรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการส่งเสริมการลงทุนของบริษัทฯ และรับจะพิจารณาแก้ไขประเด็นข้อขัดข้องเกี่ยวกับการลงทุนที่บริษัทฯ ได้ยกขึ้น อาทิ กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเงินตราต่างประเทศ และการพัฒนากระแทกไฟฟ้าในเขตชนบท

9.5 บริษัท Isuzu

นายกรัฐมนตรีแสดงความยินดีต่อบริษัท Isuzu ซึ่งประสบความสำเร็จในไทยตลอดมา และชื่นชมนโยบายของบริษัทที่ให้ความสำคัญต่อการใช้วัสดุที่ผลิตในประเทศไทยมากที่สุดเมื่อเทียบกับบริษัทอื่น ๆ รวมทั้งได้ขอให้บริษัท Isuzu ใช้ไทยเป็นฐานการผลิตต่อไป ซึ่งนาย Yoshinori Ida ประธานบริษัทได้ยินยั้นที่จะให้ความร่วมมือกับไทยให้มากขึ้นต่อไป

**10. การกล่าวสุนทรพจน์เรื่อง "New Vision of Thailand" ในการสัมมนาส่งเสริม
การลงทุน ณ โรงแรมอมรพิริยล**

นายกรัฐมนตรีได้กล่าวสุนทรพจน์ยืนยันนโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ โดยย้ำให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในการร่วมกันลงทุนทั้งในไทยและในภูมิภาค การปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งการพัฒนาเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่เศรษฐกิจระดับราชอาณาจักรของไทย ออาทิ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

11. การหารือกับสมาชิกสันนิบาตมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-ญี่ปุ่น

นายกรัฐมนตรีได้เชิญให้สมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่นที่เป็นสมาชิกสันนิบาตมิตรภาพฯ เดินทางเยือนไทยเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัน ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่า ความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่นมีความใกล้ชิดกัน และการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิกรัฐสภาของทั้งสองฝ่าย โดยอาศัยกลไกของสันนิบาตมิตรภาพฯ จะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกันให้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

12. การเยือนจังหวัดโอดิตะ

นายกรัฐมนตรีได้นำผู้นำชุมชนในสาขาต่าง ๆ ของไทยเยี่ยมชมโครงการหนึ่งหมู่บ้าน หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของจังหวัดโอดิตะ ทั้งในด้านการผลิตสินค้า และการท่องเที่ยว ออาทิ ร้านค้าชุมชนในเมือง Yufuin ศูนย์กระจายสินค้าเมือง Wasada บ่อน้ำพุร้อน Umiyigoku และศูนย์หัตถกรรมไม้ไฟเมือง Beppu และนาย Morihiko Hiramatsu ผู้ว่าราชการจังหวัดโอดิตะ ซึ่งมีความพึงพอใจต่อการเยือนของนายกรัฐมนตรีไทย ได้เสนอให้มีการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองที่เมืองน้องระหว่างจังหวัดโอดิตะกับจังหวัดเชียงใหม่ และขอให้ฝ่ายไทยคัดเลือกจังหวัด 2-3 จังหวัดที่มีศักยภาพ โดยจะประสานกับ JETRO ใน การส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมทั้งจะประสานกับ JICA เพื่อรับคนไทยไปอบรมทั้งระยะสั้นและระยะยาว ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ญี่ปุ่น

13. การประเมินผลการเยือน

13.1 การเยือนญี่ปุ่นครั้งนี้ประสบความสำเร็จอย่างดีซึ่งในการกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย-ญี่ปุ่นให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เป็นการเปิดศักยภาพใหม่ของความสัมพันธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ทั้งสองฝ่ายเน้นให้ความสำคัญต่อความร่วมมือทั้งส่วนเศรษฐกิจ และการเมือง ทั้งในระดับทวิภาคี อนุภูมิภาคและภูมิภาค ซึ่งเป็นผลประโยชน์แก่ประเทศไทยและเป็นไปตามแนวนโยบายของรัฐบาลต่อญี่ปุ่น

13.2 การหารือข้อราชการทวิภาคีกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเป็นไปอย่างฉันมิตรและสนิทสนม สารดัตถะของการหารือแตกต่างจากในอดีตที่นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นมักหารือตามประเด็นที่ฝ่ายข้าราชการจัดเตรียมให้ ซึ่งไม่ค่อยยิดหยุ่น ส่วนฝ่ายไทยได้ใช้แนวทางใหม่ในการเจรจาที่หลีกเลี่ยงการขอความช่วยเหลือจากญี่ปุ่น มาเป็นการมุ่งเป็นคุ้คิดและการเป็นหุ้นส่วนกัน ซึ่งได้ช่วยทำให้ไทยได้รับความร่วมมือและการตอบสนองที่ดีจากฝ่ายญี่ปุ่น

13.3 ในการหารือกับภาคเอกชนญี่ปุ่นทั้งด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว นายกรัฐมนตรีได้สร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นต่อนโยบายของรัฐบาลในเรื่อง การค้า การลงทุนไทย-ญี่ปุ่น การร่วมมือทางธุรกิจในอนุภูมิภาคและภูมิภาค รวมทั้งการส่งเสริม การท่องเที่ยวจากญี่ปุ่นมาไทยให้แก่ภาคเอกชนญี่ปุ่น

13.4 การนำคณะผู้นำชุมชนไทยเยือนจังหวัดไอโอดะได้ช่วยสร้างเสริม ประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้นำชุมชนในการพัฒนาและปรับปรุงการผลิต และ คุณภาพสินค้าตามโครงการนี้งดำเนินการนี้ ผลลัพธ์ แลและยังเป็นผลให้รัฐบาลได้รับความร่วมมือ อย่างดีจากจังหวัดไอโอดะในการให้ความสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมแก่โครงการของไทย

14. การติดตามผลการเยือน

เพื่อให้มีการติดตามผลการเยือนในครั้งนี้ กรมพิริยากรากบาระยืนให้ นายกรัฐมนตรี สั่งการให้นำเสนอที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

14.1 กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกันศึกษาความเป็นไปได้ในการจัด ทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับญี่ปุ่น ซึ่งจะขยายไปสู่การจัดทำเขตการค้า เสรีไทย-ญี่ปุ่น โดยมีกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานหลัก ก่อนที่นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นจะเยือนไทย อย่างเป็นทางการในวันที่ 11-12 มกราคม 2545

14.2 กระทรวงการคลัง เตรียมการเรื่องการลงนามสัญญาเงินกู้จาก JBIC ในโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงระหว่างไทยกับลาวแห่งที่ 2 เพื่อให้พร้อมลงนาม ระหว่างกันในช่วงการเยือนไทยอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 11-12 มกราคม 2545

14.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาเรื่องการขยายยางในราคากันเชิงให้แก่ผู้นำเข้ายางของญี่ปุ่น

14.4 กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาดำเนิน การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องระหว่างจังหวัดไอโอดะกับจังหวัดเชียงใหม่

จึงกราบเรียนมาเพื่อกrüณาทราบและมีบัญชาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุรเกียรติ เสถียรไทย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมເຂົ້າເຫຼີຍຕະວັນອອກ
ກອງເຂົ້າເຫຼີຍຕະວັນອອກ 3
ໂທ. 0-2643-5193-4
ໂທຣສາຣ 0-2643-5195

ลับ

ลับ

15/43

**บันทึกการเข้าเฝ้าสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นของนายกรัฐมนตรี
ณ พระราชวังอิมพีเรียล วันที่ 19 พฤศจิกายน 2544
เวลา 10.30 – 11.00 น.**

- สมเด็จพระจักรพรรดิ** - รู้สึกยินดีที่ได้มีโอกาสให้การต้อนรับนายกรัฐมนตรี ในระหว่างการเยือนญี่ปุ่น อย่างเป็นทางการ (official working visit) และหวังว่าผลการเยือนนี้จะช่วย กระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างทั้งสองฝ่ายให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
- นายกรัฐมนตรี**
- รู้สึกสำนึกราบรื่นที่ได้รับพระราชนานพพระบรมราช ฯ โอกาสให้เข้าเฝ้าฯ ในวันนี้ ซึ่งจะเป็นความทรงจำที่จะเก็บไว้ตลอดไป
 - ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงมีรับสั่งให้นำความ ระลึกถึงมาตรการบังคับคุมทูลสมเด็จพระจักรพรรดิและสมเด็จพระจักรพรรดินี
 - ในนามของรัฐบาลไทยขอถวายพระพรให้เจ้าหนูผู้นำชาโภะและโหรสัชชาที่จะ ประสุดดึงทรงพระเจริญ มีพระพลานามัยแข็งแรง
 - ในนามรัฐบาลไทยขอขอบพระทัยสมเด็จพระจักรพรรดิที่ทรงให้การต้อนรับ อย่างอบอุ่นยิ่งแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จ พระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลลักษณ์ฯ ในระหว่างการเสด็จเยือนกรุงโต กียะเมื่อไม่นานมานี้
 - ขอกราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับ平原ิลว่า ภายหลังจากที่สมเด็จพระ จักรพรรดิได้ทรงจัดส่ง平原ิลจำนวน 50 ตัว ไปทูลเกล้าถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อ 36 ปีก่อน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ ทรงให้เพาะเลี้ยงในบ่อภายในพระราชวังดุสิตเป็นเวลา 1 ปี มี平原ิลเพิ่มขึ้น จำนวน 10,000 ตัว จึงทรงมอบให้กรมประมงไปขยายพันธุ์ต่อ ปัจจุบัน平原ิล ได้กล้ายเป็นปลาที่แพร่หลาย และเป็นแหล่งเสริมสร้างโปรดิบแก่ชาวบ้านที่ยาก จน

สมเด็จพระจักรพรรดิ - รู้สึกดีใจที่ได้รับทราบ ทรงเล่าให้นายกรัฐมนตรีฟังเกี่ยวกับภูมิหลังของเรื่องนี้ ว่า เกิดจากการเสด็จฯ ไปประทับที่ตำแหน่งกุฎिषราชนิเวศน์ และทอดพระเนตร พันธุ์ปลาที่สถานบันวิจัยพันธุ์ปลา จึงได้พระราชทานพระราชดำเนียรและถวายพันธุ์ ปลาที่แข็งแรงและทนทานคือ平原ิลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

 - รู้สึกดีใจที่ได้รับข่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระพลานามัย แข็งแรง

ลับ

1

ถ้าบ

- นายกรัฐมนตรี**
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแปรพระราชฐานไปประทับที่หัวพิน ซึ่งเป็น ตำแหน่งชายทะเลที่อากาศดี แต่ก็ทรงงาน มีพระราชกรณียกิจเป็นประจำ
- สมเด็จพระจักรพรรดิ**
- ขอขอบใจรัฐบาลไทยที่ถวายการต้อนรับเจ้าชายอภิชิโนและพระชายาเป็นอย่างดียิ่งในระหว่างการเสด็จฯ เยือนไทยเมื่อไม่นานมานี้
- นายกรัฐมนตรี**
- กล่าวว่า ความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างพระราชวงศ์ทั้งสองคือ ราชฐานสายสัมพันธ์ที่ทำให้รัฐบาลและประชาชนทั้งสองประเทศมีความใกล้ชิดกัน
 - เมื่อ 6 ปีก่อน ในขณะดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี ได้มีโอกาสเข้าร่วมโดยเสียงพระกระยาหารที่รัฐบาลจัดถวาย เจ้าหญิงชายาโภคในโอกาสดังกล่าว ได้รับพระราชทานของขวัญจากเจ้าหญิงชายาโภคเป็นกล่องเงินด้วย
 - เมื่อครั้งที่สมเด็จพระจักรพรรดิขึ้นครองราชย์ นิตยสารเอเชียวีคส์ได้ตีพิมพ์ พระบรมฉายาลักษณ์และรูปของนายกรัฐมนตรีไว้ที่หน้าปก ในฐานะที่ นายกรัฐมนตรี ขณะนั้นเป็นนักธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จของเอเชีย ตนจึงจำได้ดีและได้หวังไว้ว่า จะเป็นเกียรติประวัติอย่างสูงหากได้มีโอกาสเข้าเฝ่ายซึ่งในวันนี้ความฝันก็ได้กลายเป็นความจริง
- สมเด็จพระจักรพรรดิ**
- นายกรัฐมนตรีทำธุรกิจด้านใด
- นายกรัฐมนตรี**
- ด้านการสื่อสาร แต่ปัจจุบันไม่ได้เกี่ยวข้อง โอนหุ้นทั้งหมดให้แก่บุตรชายซึ่งมีอายุ 21 ปีแล้ว
- สมเด็จพระจักรพรรดิ**
- ธุรกิจสื่อสารในรอบ 10 ปี ที่ผ่านมาคงเปลี่ยนไปมาก ?
- นายกรัฐมนตรี**
- เปลี่ยนไปตามความทันสมัยของเทคโนโลยี และได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นประจำตัวของแต่ละคนไปแล้ว
- สมเด็จพระจักรพรรดิ**
- ในญี่ปุ่นโทรศัพท์มือถือ หากผู้ใช้ขับยานพาหนะอยู่เป็นสามเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ
- นายกรัฐมนตรี**
- รัฐบาลไทยได้เสนอผ่านร่างกฎหมาย ห้ามมิให้ใช้โทรศัพท์มือถือในระหว่างขับขี่ยานพาหนะ
 - ทราบบังคมทูลเรื่องกำหนดการจะเยือนจังหวัด Oita เพื่อยืนยันการโครงการ “หนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งหมู่บ้าน” ที่มีชื่อเสียงของจังหวัด เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์และนำมาประยุกต์ใช้กับไทย โดยเชื่อมโยงชุมชนหมู่บ้านของไทยที่ผลิตสินค้ากับการสร้างผู้ประกอบการ SME ใหม่ให้เข้มแข็ง
 - ก่อนนี้ได้เชิญผู้ว่าราชการตัวซึ่งจากจังหวัด Oita ไปเป็นแขกส่วนตัว เพื่อบรรยายประสบการณ์ของการผลักดันโครงการให้ผู้ว่าฯ ในประเทศไทยรับฟัง
- สมเด็จพระจักรพรรดิ**
- ผู้ว่าราชการตัวซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ ยาวนานประมาณ 6 สมัย กว่า 20 ปี และอาจเกือบถึง 30 ปี

ลับ

- ภายในหลังส่วนบ้านภูเขาถูกทำลายลงจำนวนมาก
สมเด็จพระจักรพรรดิฯ ได้ทรงห่วงใยและทรงเข้าร่วมพิธีปลูกป่า (Tree Planting Ceremony) ซึ่งต่อมาแตกแขนงเป็นอีกพิธีคือ Tree Nurturing Ceremony

- Tree Nurturing ซึ่งมีประธานสภากลุ่มเป็นประธานในพิธี จะเป็นพระราชกรณีย์
กิจของผู้ที่ดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมาร ซึ่งในสมัยที่ดำรงตำแหน่งนี้ ก็ได้ทรง
ประกอบพิธีเป็นครั้งแรกที่จังหวัด Oita ในขณะที่พิธี Tree Planting เป็นพระราชกรณีย์
กิจของสมเด็จพระจักรพรรดิ โดยมีประธานสภากลุ่มแทนราษฎรเป็น
ประธานพิธี นอกจากนี้ ยังมีพิธี Ocean Environment Preservation เพื่อบำรุง
รักษาความมั่งคั่งของทะเล สมเด็จพระจักรพรรดิก็ได้ทรงไปประกอบพิธีเป็น
ครั้งแรกในฐานะมกุฎราชกุมารที่จังหวัด Oita เช่นกัน

อนึ่ง เมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมา มกุฎราชกุมาร Naruhito โคลาด์จิจิ ไปจังหวัด Kogoshima เพื่อทรงประกอบพิธี Tree Nurturing

- รัฐสึกสำนักในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับฟังเรื่องราวด้วย ข้างต้นที่เป็น
ประโยชน์ก่อนไปเยือนจังหวัด Oita
- ขอกราบบังคมทูลให้สมเด็จพระจักรพรรดิพิจารณาหาช่วงเวลาที่เหมาะสม
เสด็จเยือนประเทศไทยอีกรังหนึ่ง

นายกรัฐมนตรี

สมเด็จพระจักรพรรดิ - ทรงขอบใจของขวัญที่นายกรัฐมนตรี ส่งไปถวายล่วงหน้า และทรงสนพระทัย
ในหนังสือที่มีพระบรมฉายาลักษณ์ของอดีตพระมหากษัตริย์ไทย

ผู้เข้าร่วมฝ่าย ญี่ปุ่น

นาย Makoto Watanabe เลขาธิการพระราชนัด

นาย Yoshio Karita สมุหพระราชนัด

นาย Daisuke Matsunaga กต ญปุ่น ล่าม

นายพิศาล มาณวนัน
ทำหน้าที่อุปถุด
ผู้จัด

ลับ

บันทึกการหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่าง

นายสุรเกียรติ เสถียรไทย รมว. กศ. กับ นางมาิก็อก ทนาภากะ รมว. กศ. ญี่ปุ่น
ณ กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เมื่อ 19 พฤษภาคม ระหว่างเวลา 09.45 - 10.30 น

1. ความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย-ญี่ปุ่น

1.1 การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น

รมว. กศ. ขอบคุณที่ รมว. กศ. ญี่ปุ่นให้พูดหารือ อันเป็นโอกาสดีที่จะเพิ่มความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่นให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น และเห็นว่า ไทยกับญี่ปุ่นซึ่งมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดทุกด้าน สามารถเพิ่มความร่วมมือระหว่างกันให้มากขึ้นได้ โดยไทยอยากรเห็นญี่ปุ่นมีบทบาทชัดเจนมากขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ปัจจุบัน ไทยมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับประเทศไทยเพื่อนบ้านในการพัฒนาส่งเสริมการค้า การลงทุน และการห้องเรียน รวมทั้งไทยพร้อมที่จะเป็นหุ้นส่วนและร่วมมือกับญี่ปุ่น เพื่อมีบทบาทในการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะพม่า ให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

รมว. กศ. ได้เชิญให้ รมว. กศ. ญี่ปุ่นเยือนไทยอย่างเป็นทางการในโอกาสแรกที่จะเดินทางกลับไปเยือนไทย ได้ตกลงที่จะเยือนไทย และขอให้เจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการเยือนไทยในโอกาสแรกต่อไป

1.2 การต่อต้านการก่อการร้าย

รมว. กศ. ญี่ปุ่นขอบคุณไทยที่อนุญาตให้เครื่องบินของกองกำลังป้องกันคนเมือง (SDF) ญี่ปุ่นซึ่งขณะนี้มีภารกิจทางการเมืองและมนุษยธรรมแก่ปากีสถานและผู้หนีภัยการสู้รบชาวอัฟغانستان ได้แจ้งจุดที่สนามบินอยุธยา

รมว. กศ. แจ้งว่า คณะกรรมการต้องให้ความเห็นชอบในการให้เครื่องบิน C 130 ของญี่ปุ่น 6 架 ประจำจุดที่สนามบินอยุธยา ก่อนที่จะเดินทางต่อไปยังปากีสถาน

1.3 การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น

รมว. กศ. ได้เสนอให้ รมว. กศ. ญี่ปุ่น พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะกรรมการศึกษาเรื่องการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น โดยทราบดีว่าญี่ปุ่นมีสินค้าที่มีความละเอียดอ่อน แต่ก็อาจจะเก็บไว้หารือกันในโอกาสที่เหมาะสมได้ ซึ่งไทยกับจีนตอนใต้ก็ได้มีการศึกษาเรื่องการให้สิทธิพิเศษทางภาษีนำเข้า ทั้งนี้ หากมีการศึกษาร่วมกันระหว่างไทยกับญี่ปุ่นแล้ว ไม่เห็นว่าเป็นประโยชน์ ก็ไม่จำเป็นต้องดำเนินการต่อ โดยไทยและญี่ปุ่นควรร่วมกันส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในลักษณะนี้ ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (closer economic cooperation)

รมว. กศ. ญี่ปุ่น เห็นว่า ปัญหาสินค้าเกษตร เป็นเรื่องที่จะต้องจัดการอย่างไรก็ได้ ก็สามารถพิจารณาเรื่องนี้ได้ โดยอาศัยกระบวนการไกล่เกลี่ยความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น 2544-2548 เป็นพื้นฐานในการพัฒนาจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมกันศึกษาเรื่องนี้ต่อไป

ลับ

ลับ

2. ศักยภาพของจีน

ร.ว. กต. แจ้งว่า ขณะนี้ จีนกำลังมีบทบาทในเวทีโลก ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอาเซียนมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ดี และในฐานะที่ญี่ปุ่นเป็นมิตรที่สนิทของไทย กับประธานาธิบดีจีนที่จะเห็นญี่ปุ่นมีบทบาทที่สร้างสรรค์และแข็งขันทัดเทียมกับจีนด้วย โดยในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีเยือนจีนเมื่อเดือนสิงหาคม 2544 นายกรัฐมนตรีไทยและจีนก็ได้มีการออกแถลงการณ์ร่วม (Joint Communiqué) และมีความร่วมมือที่เป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ไทย-จีน นอกจากนี้ ไทยและจีนยังได้มีการหารือและศึกษาความเป็นไปได้ในการให้สิทธิพิเศษทางภาษีซึ่งกันและกัน และในการประชุมผู้นำอาเซียนที่บูรีรัมย์ ที่ผ่านมา อาเซียนและจีนก็ได้เห็นชอบให้มีการหารือและศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน

ร.ว. กต. ญี่ปุ่น แจ้งว่า มีความสนใจที่คิดทางการพัฒนาเศรษฐกิจในยุโรป สหรัฐฯ และในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะการพัฒนาและการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของเอเชีย เนื่องจากในยุโรปและอเมริกามีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนแล้ว โดยที่ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก กับสินใจที่จะทราบว่า ญี่ปุ่นจะให้การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจเอเชียได้อย่างไร ทั้งนี้ เห็นว่าความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างญี่ปุ่นกับอาเซียนอยู่ในขั้นตี靡ก เมื่อเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับจีน และเกาหลีเหนือ ซึ่งญี่ปุ่นประสงค์ให้ประเทศไทยหันมองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับญี่ปุ่น และในกรณีเกาหลีเหนือ ญี่ปุ่นก็ได้ให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร แต่ก็ยังมีปัญหาความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นปัญหาด้วยความต่างทางภาษาและวัฒนธรรม อย่างไรก็ดี อาเซียน ญี่ปุ่น และจีนควรร่วมมือกันโดยมีการร่วมมือกันในองค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งมีความสำคัญ และญี่ปุ่นยินดีที่จีนได้เข้าเป็นสมาชิก WTO เพราะจีนจะมีการเพิ่มการค้าและการลงทุนกับนานาประเทศ

ขณะเดียวกัน จีนก็มีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย และประเทศไทยในเอเชียต้องร่วมมือกันด้านเศรษฐกิจเพื่อแข่งขันกับภูมิภาคยุโรป และอเมริกา

3. ความร่วมมือในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ร.ว. กต. แจ้งเรื่องการประชุมระดับรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (EWEC) ระหว่าง 22-23 พฤษภาคม 2544 ต่อ ร.ว. กต. ญี่ปุ่นว่า เป็นแนวคิดที่จะให้รัฐมนตรีต่างประเทศ 3 ประเทศ (ไทย ลาว และเวียดนาม) มาร่วมมือกันในการใช้ประโยชน์จากสะพานข้ามแม่น้ำโขงระหว่างไทยกับลาวแห่งที่ 2 และการพัฒนาเส้นทางหมายเลข 9 ส่วนการที่ไทยเชิญรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นเข้าร่วมด้วย ก็เพื่อแสดงถึงการให้เกียรติญี่ปุ่นในฐานะประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน จึงเห็นควรให้ญี่ปุ่นเข้าร่วมด้วยแต่เนื่อง ฯ เพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนา ซึ่งรวมถึงการบริหาร การท่องเที่ยว และการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกที่ด้านล่างด้วย โดยการประชุมของรัฐมนตรีต่างประเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาดังกล่าว จะแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือกันทางการเมืองที่จะพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศไทย 3 เพื่อให้กลายเป็นหุ้นส่วนที่เข้มแข็ง และเป็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมในการลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างสมาชิกอาเซียนใหม่กับอาเซียนดั้งเดิม

ลับ

รmo. กต. ญี่ปุ่น แสดงความเสียดายที่ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวได้เนื่องจากติดภารกิจการประชุมรัฐสภา แต่ก็ได้มีการมอบหมายให้นาย Yamaguchi เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเข้าร่วมประชุมแทนแล้ว

4. พม่า

4.1 ยาเสพติด

รmo. กต. แจ้งว่า รัฐบาลปัจจุบันได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ไทย-พม่า มีการประชุมร่วมมือด้านยาเสพติด 4 ฝ่าย การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาชุสและการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งแรกที่กรุงปักกิ่ง และในระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียนที่บูรีรัมย์ เมื่อ 6 พฤศจิกายน 2544 ที่ได้มีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้ผลคืนหน้า 4 ประการ คือ 1) พอใจกับผลการดำเนินการที่ผ่านมาโดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกรอง 2) จะผลักดันให้มีความคืบหน้าต่อไป 3) มีความเป็นไปได้ที่จะขยายขอบข่ายความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้รวมประเด็นปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ และ 4) ที่ประชุมฯ ได้เห็นพ้องกันข้อเสนอของไทยที่จะให้มีการประชุมสุดยอดผู้นำ 4 ประเทศ เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดผลทางการเมืองและการปฏิบัติอย่างจริงจังต่อไป ไทยอยากรือให้ญี่ปุ่นเข้าร่วมมีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาคนี้ และในเรื่องความร่วมมือ 4 ฝ่าย ไทยจะจัดให้ญี่ปุ่นทราบความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ เพราะญี่ปุ่นควรจะมีบทบาทในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหานี้ โดยไทยกับญี่ปุ่นอาจร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพม่า ด้วยการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน ซึ่งขณะนี้ไทยกับพม่ามีความใกล้ชิดกัน แต่ไทยจะดำเนินการเพียงลำพังคงไม่เพียงพอ จึงต้องการให้ญี่ปุ่นเข้ามีส่วนร่วมด้วย

รmo. กต. ญี่ปุ่น เห็นด้วยกับความเห็นของ รmo. กต. ว่า ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญมาก ที่เกิดขึ้นทั้งในอัฟغانิสถานและอเมริกาได้ด้วย ส่วนในเอเชียก็มีที่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งญี่ปุ่นได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ และผลักดันให้มีความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหา อาทิ การควบคุมด้วยสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และเห็นด้วยกับการเข้าไปแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการปลูกพืชทดแทน เพื่อรักษาเสถียรภาพการดำรงชีวิตของประชาชนในภูมิภาค ซึ่งตนไม่ทราบว่าจะใช้พืชอะไรปลูกทดแทน เช่น ใช้ buckwheat ได้หรือไม่ ซึ่ง รmo. กต. แจ้งว่า ส่วนใหญ่จะปลูกพืชเมืองหนาว อาทิ ลิ้นจี่ และคงต้องให้ผลิตสินค้าอื่น ๆ ด้วย

รmo. กต. ญี่ปุ่น ให้ข้อสังเกตด้วยว่า การที่อัฟغانิสถานซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดสำคัญ ได้ถูกกองกำลังสหรัฐฯ โจมตีจนไม่สามารถผลิตยาเสพติดได้ จึงส่งผลให้มีอุปทานของยาเสพติดลดน้อยลง ทำให้ราคายาเสพติดสูงขึ้น และมีการผลิตยาเสพติดมากขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4.2 การส่งเสริมกระบวนการป้องดองในชาติของพม่า

รmo. กต. ญี่ปุ่น แจ้งว่า รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญด้านสถานการณ์ในพม่า และการ

ส่งเสริมกระบวนการป้องคงในชาติของพม่า ซึ่งจากการที่ได้เคยหารือกับฝ่ายพม่า เห็นว่า พม่า ต้องการเข้าร่วมในเศรษฐกิจโลก โดยมั่ว่าทุกประเทศจะมีปัญหาภายใน แต่ถ้าประเทศใดต้องการเข้าร่วมสังคมโลกแล้ว ประเทศในภูมิภาคก็ควรจะให้ความร่วมมือในการส่งเสริม ซึ่ง รมว. กต. ญี่ปุ่น เห็นว่า การแก้ไขปัญหานี้พม่ายังไม่มีหนทางที่ดีที่สุดในการแก้ไข แต่ก็ควรพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยต้องร่วมมือกันและไม่ย่อท้อ

รมว. กต. เห็นว่าไทยและญี่ปุ่นจะต้องร่วมมือกันพัฒนาทางการเมืองและเศรษฐกิจในพม่า แต่ประเทศไทยไม่สามารถทำเพียงลำพังได้ ต้องอาศัยความร่วมมือ 3 ฝ่าย (ไทย พม่า ญี่ปุ่น) โดยไทยกับญี่ปุ่นร่วมมือกันดึงพม่าเข้าสู่ประชาคมโลก และไทยได้เห็นชอบกับพม่าในการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ 2 และจัดสรรงเงินจำนวน 5 แสนดอลลาร์สหรัฐฯ ให้พม่าเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาฯ เสพติดด้วย

5. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชีย

รมว. กต. แจ้งว่า ตามที่ รมว. กต. ญี่ปุ่น พูดว่า ประเทศในเอเชียต้องหันมาหากันมากขึ้น นั้น ตรงกับไทย ที่เห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่เอเชียต้องมีการหารือและร่วมมือกันมากขึ้น เนื่องจากเอเชียมีประชากรรวมมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลก มีทุนสำรองต่างประเทศรวมกันมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลก แต่ยังไม่มีความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาค แม้ว่าเอเชียจะมีความร่วมมือ APEC และ ASEAN แต่ยังขาดความร่วมมือด้านด้านต่างประเทศ การส่งเสริมการค้าและการลงทุน ระหว่างกัน ซึ่งตอนนี้ได้เคยเสนอแนวคิดเรื่องการประชุมความร่วมมือในเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue) กับอินเดียแล้ว รวมทั้งกับนานาประเทศในตะวันออกกลาง ซึ่งหลายประเทศได้แสดงความสนใจ และหลังจากเหตุการณ์วินาศกรรมในสหราชอาณาจักร เมื่อ 11 กันยายน 2544 ก็เห็นว่าจะต้องมีความร่วมมือกันให้มากขึ้น โดยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจกัน ซึ่งอาจจะเริ่มต้นความร่วมมือดังกล่าวได้ด้วยการมีการประชุมหารือกันอย่างไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีต่างประเทศ 4-5 ประเทศก่อน แล้วดูว่าเป็นประโยชน์หรือไม่ เพื่อสำรวจแนวทางว่าจะร่วมมือกันอย่างไรต่อไป หลังจากนั้น จึงยกระดับการหารือให้สูงขึ้น

รมว. กต. ญี่ปุ่น เห็นด้วยกับความเห็นของ รมว. กต. แต่ตั้งข้อสังเกตว่าหากเป็นการประชุมนานาประเทศที่มีขนาดใหญ่มากเกินไป จะเป็นการอ่านถ้อยแคลงที่ข้าราชการเตรียมให้ ก็เกรงว่าจะไม่ได้เนื้อหาสาระมากนัก ตอนนี้เห็นว่าการประชุมตามที่ รมว. กต. เสนอมีประโยชน์ แต่ก็ควรให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี โดยพยายามส่งเสริมและประชุมกันในระดับทวิภาคีแล้วอาจค่อย ๆ ขยายไปสู่ระดับนานาประเทศได้

นายพิชัยพันธุ์ ชาญภูมิผล
นายสิงห์ทอง ลาภพิเศษพันธุ์
ผู้จัดบันทึก

12/43

บันทึกการหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่างนายกรัฐมนตรีกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น
19 พฤษภาคม 2544 เวลา 18.30-19.20 น.
ณ ทำเนียบนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น กรุงโตเกียว

1. ความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย-ญี่ปุ่น

1.1 ราชวงศ์

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นขอบคุณรัฐบาลไทยที่ถวายการต้อนรับเจ้าชายอะกิชิโนและพระชายา ในระหว่างการเดินทางเยือนไทย เมื่อสิงหาคม 2544 และร่วมสักการะที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วัลลัภกนธ์ฯ ได้เดินทางเยือนญี่ปุ่น เมื่อกันยายนและตุลาคม 2544 ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดระหว่างราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า วันนี้ได้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระจักรพรรดิอะกิโน ซึ่งทรงมีพระราชกรณีย์และรับสั่งว่า จัดการประดิษฐ์ไว้ให้ความช่วยเหลือจังหวัดโอดะหลังจากที่เกิดภัยพิบัติ

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนายกรัฐมนตรีทั้งสอง

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแสดงความเสียดายที่ไม่สามารถเยือนไทยตามกำหนดไว้เมื่อกันยายน 2544 แต่จากที่ได้สนทนากับโทรศัพท์และได้มีโอกาสพบกับนายกรัฐมนตรีแล้ว 2 ครั้ง ในระหว่างการประชุม APEC กับ ASEAN ที่บูรีรัมย์ ทำให้มีความรู้สึกคุ้นเคยและสนิทสนมกันแล้ว ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ขอบคุณที่นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้เชิญให้เยือนญี่ปุ่นในครั้งนี้ และหวังว่า จะได้ต้อนรับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในการเยือนไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 11-12 มกราคม 2545

1.3 ความเป็นมิตรแท้

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้ขอบคุณที่ไทยอนุญาตให้เครื่องบินของกองกำลังป้องกันเด่น เองญี่ปุ่น ที่บรรทุกสิ่งของจำเป็นต่าง ๆ ไปให้ความช่วยเหลือต่อปักษ์สถาน โดยเฉพาะเดินนำมันที่สามารถบินอุ่นตัวเอง และในอนาคตคงจะขอความสนับสนุนจากไทยในการขนส่งกำลังสนับสนุนของญี่ปุ่นเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายอีก

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540 ญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกที่ให้ความช่วยเหลือแก่ไทยทันทีผ่าน IMF เป็นมูลค่า 4,000 ล้านเหรียญสหรัฐ ดังนั้น เมื่อไทยเริ่มมีภาวะเศรษฐกิจที่เข้มแข็งขึ้น จึงต้องการเป็นหุ้นส่วนที่ดีกับญี่ปุ่นในทุก ๆ สาขา ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจสัมคม การเมือง ความมั่นคง รวมทั้งการร่วมกันช่วยเหลือประเทศอื่น ๆ ที่ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก

1.4 ความสัมพันธ์หุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นว่า ทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดค่อนข้างจะพิเศษแล้ว และน่าจะส่งเสริมการซับความร่วมมือกันให้มากขึ้น โดยเฉพาะในภาวะเศรษฐกิจโลกที่กำลังถดถอยลง ไทยกับญี่ปุ่นจะต้องร่วมมือกันมากยิ่งขึ้นทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษา

นายกรัฐมนตรีเห็นด้วยและเสนอแนวคิดทางยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่น เนื่องจากเอเชียมีประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลกและมี

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลก แต่กลับมีปริมาณการค้าระหว่างกันน้อย เพราะมุ่งส่งสินค้าไปตลาดยุโรปและอเมริกา ทำให้ดองแข็งขันกันเอง จึงเห็นว่าอาจมีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการระหว่างประเทศในเอเชีย 4-5 ประเทศ โดยเฉพาะญี่ปุ่น เพื่อบรึกษาหารือแนวทางการส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าในภูมิภาค โดยในเบื้องต้น อาจจัดเป็นการประชุมอย่างไม่เป็นทางการในระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ โดยไทยพร้อมจะเป็นเจ้าภาพและนายกรัฐมนตรีพร้อมจัดเลี้ยงอาหารหนึ่งครั้ง

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแสดงความสนใจ และขอให้ฝ่ายไทยจัดทำเอกสารเค้าโครงเพื่อประกอบการพิจารณาของฝ่ายญี่ปุ่นก่อนการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศดังกล่าว ซึ่งนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า จะแจ้งรายละเอียดให้ฝ่ายญี่ปุ่นพิจารณาและหวังว่า จะได้มีโอกาสหารือในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเยือนไทยต่อไป

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ไทยกับญี่ปุ่นมีกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจระหว่างกันซึ่งจะลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศทั้งสองหลังการประชุมนี้ จึงหวังว่า จะขยายไปสู่การจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกัน และแนวคิดเดียวกันคือให้มีการพิจารณาจัดแยกประเภทสินค้าเป็น 3 กลุ่ม คือ สินค้าที่ไม่มีปัญหาสามารถเปิดเสรีได้ทันที สินค้าที่มีปัญหาแต่อยู่ในวิสัยที่จะเริ่มแก้ไขได้ และสินค้าที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งยังไม่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการ ให้รอไปก่อนจนถึงเวลาที่เหมาะสม

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นว่า กรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นเป็นพื้นฐานที่ดีที่จะรับความร่วมมือระหว่างกันในศักยภาพใหม่ของความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างไทย-ญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 21 และมีความสำคัญมาก ทั้งนี้ หลังจากที่ได้ปรับเปลี่ยนอาเซียน ก ะ ประเทศไทยก็มีความสำคัญของความร่วมมือระหว่างญี่ปุ่นกับอาเซียนมากยิ่งขึ้น โดยมีไทยเป็นเมืองแกนกลางที่ญี่ปุ่นจะร่วมมือด้วยในการรับรองและผลักดันความสัมพันธ์ญี่ปุ่น-อาเซียน นายกรัฐมนตรีเสนอว่า จากการที่มีกรอบความร่วมมือนี้ก็จะให้รัฐมนตรีต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายไปหารือแนวทางที่จะดำเนินการเรื่องนี้ต่อไป ซึ่งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นด้วย โดยให้ความเห็นว่าจะเป็นไปในรูปแบบทำงาน

1.5 การค้า

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นชื่นชมที่นักธุรกิจไทยสามารถปรับปรุงสินค้าให้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดญี่ปุ่นได้ เช่น ไก่ถอดกระดูก ก ีดีพัฒนาขึ้นจากเดิมที่ส่งเพียงเนื้อกะไก่มาเป็นไก่เสียบไม้ตามรสนิยมการบริโภคของชาวญี่ปุ่น

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า หากมีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ไทยสามารถจัดพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของตลาดได้อีก ก ็จะให้ญี่ปุ่นแจ้งให้ทราบ ในขณะเดียวกันญี่ปุ่นสามารถร่วมมือกับไทยได้ โดยการส่งผู้เชี่ยวชาญไปให้คำแนะนำแก่ฝ่ายไทย เพื่อพัฒนาไปสู่การจัดทำการรับรองมาตรฐานสินค้าร่วมกันได้ (MRA)

1.6 การท่องเที่ยว

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า ในช่วงกลางวัน ได้ยืนยันกับกลุ่มผู้นำอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบินพาณิชย์ญี่ปุ่น และผู้บริหารของบริษัทญี่ปุ่นที่ลงทุนในไทยว่า รัฐบาลไทยพร้อมให้

ความปลอดภัยและความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวญี่ปุ่น และดูแลธุรกิจของคนไทยให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นในสภาพสังคมที่มีศักยภาพและเป็นมิตร

2. พม่า

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแจ้งว่าความร่วมมือระหว่างไทยกับญี่ปุ่นมีความสำคัญต่ออาเซียนโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพม่า ซึ่งแม้ญี่ปุ่นจะมีการติดต่อกับพม่าอยู่ แต่ในฐานะที่ไทยได้มีการติดต่อแลกเปลี่ยนกับพม่าอย่างใกล้ชิดและทราบว่าความสัมพันธ์ดีและกระชับขึ้น จึงเห็นว่าทั้งสองประเทศน่าจะร่วมมือกันในการช่วยแก้ปัญหาของพม่าและนานาประเทศได้ทราบจากผู้นำพม่าว่าพม่ามีปัญหามากมายซึ่งโดยเฉพาะในเรื่องชนกลุ่มน้อย

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า นับตั้งแต่ได้เข้ามานับบริหารประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่าดีขึ้นโดยสำคัญ แนวทางการดำเนินการของไทย คือ ไม่เข้าไปแทรกแซงกิจกรรมภายในของพม่า มุ่งประสงค์ให้มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความเข้าออกเข้าใจ ไว้เนื้อเชือใจกัน และจะให้คำแนะนำหรือความช่วยเหลือเมื่อพม่าต้องการ โดยเฉพาะในเรื่องการโน้มน้าวชนกลุ่มน้อยในเรื่องการเจรจาและสนับสนุน โดยขณะนี้ได้มีพัฒนาการไปในทางบวกไปอย่างมากในพม่า ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้หารือกับประธาน ILO ว่าควรร่วมกันให้กำลังใจแก่รัฐบาลพม่า เพราะการครัวนาครพม่าไม่เป็นผล ไม่กระทบผู้นำแต่ประชาชนรับความยากลำบาก ซึ่งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้แสดงความเห็นด้วย และเห็นว่าจะต้องมีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาประชาธิปไตย ไปพร้อม ๆ กับการรักษาเสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งประเทศไทยจะต้องมีบทบาทร่วมกับไทย โดยส่งเสริมให้ชนกลุ่มน้อยเข้ามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นด้วย

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่ารัฐบาลไทยได้เสนอให้ความช่วยเหลือต่อพม่าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การก่อสร้างถนนเชื่อมโยงระหว่างไทย พม่า และอินเดีย การให้ความร่วมมือทางวิชาการในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการพัฒนาการเกษตร และสาธารณสุข และความร่วมมือ 4 ฝ่ายเพื่อแก้ปัญหายาเสพติด โดยจะมีโครงการต่าง ๆ เช่น การปลูกพืชทดแทน การสร้างอาชีพ ซึ่งญี่ปุ่นสามารถเข้ามามีบทบาทร่วมกับไทยและพม่าในลักษณะ 3 ฝ่าย รวมทั้งเรื่องช่วยเหลือผู้หลบหนีภัยชาวพม่ากลับไปตั้งรกรากใหม่ในพม่า ซึ่งรัฐบาลพม่าพยายามรับกลับและพร้อมดึงด้วยรับด้วยแล้ว

3. ยาเสพติด

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแจ้งว่าในขณะที่ญี่ปุ่นเอง แม้จะเป็นประเทศหมู่เกาะแต่ปัญหายาเสพติดก็ได้ทวีความรุนแรงขึ้น นายกรัฐมนตรีได้เสนอว่า ญี่ปุ่นอาจร่วมมือกับไทยในการแก้ไขปัญหายาเสพติด อาทิ การแลกเปลี่ยนข่าวกรอง

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหานี้ โดยได้ดำเนินมาตรการที่เด็ดขาดต่อผู้ค้ายาเสพติดโดยมีการประหารผู้กระทำผิดด้วย และให้การบำบัดผู้เสพแทนกุழชัง

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเข้าใจความยากลำบากของไทยในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เพราะไทยมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน และพร้อมจะกระชับความร่วมมือที่มีอยู่ นายกรัฐมนตรีรับฟังแล้วและได้ฝ่ายญี่ปุ่นทราบความคืบหน้าการประชุมและการร่วมมือ 4 ฝ่ายเป็นระยะ เพื่อฝ่ายญี่ปุ่นจะได้รับทราบและพิจารณาความเหมาะสมของการเข้ามามีส่วนร่วมในเอกสารอันควร

4. การพัฒนาประเทศในอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (CLMV)

นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า ไทยต้องการให้ประเทศไทยเพื่อนบ้านมีการพัฒนามากขึ้น โดยไทยพร้อมจะเป็นหุ้นส่วนของญี่ปุ่นและหวังว่าญี่ปุ่นจะใช้ไทยเป็นฐานหรือ spring board ในการส่งเสริมการพัฒนาอนุภูมิภาคสุ่มน้ำโขง อาทิ การให้ญี่ปุ่นมีบทบาทร่วมในการพัฒนาเส้นทางหมายเลข 9 เชื่อมโยงมุกดาวาราไปสระบุรีและเขต และออกสูตรทำเรือดานัง และยินดีที่ญี่ปุ่นจะส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมที่มุกดาวาราในวันที่ 22 พ.ย. 2544

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีแจ้งด้วยว่า ขณะนี้กระทรวงการคลังเห็นชอบร่างสัญญาเงินกู้ JBIC เรื่องการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงระหว่างไทยกับลาวแห่งที่ 2 แล้ว และจะเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2544 เพื่อเตรียมให้มีการลงนามระหว่างการเยือนไทยอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในเดือนมกราคม 2545

5. ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาทางการ (ODA)

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแจ้งว่า มั่นใจว่า ราษฎรไทยจะเข้าใจความสำคัญของความช่วยเหลืออาชีวินในระดับอันเหมาะสมต่อไป และยินดีที่ญี่ปุ่นต่ออาชีวินจะไม่เปลี่ยนแปลง (นายกรัฐมนตรีรับทราบและเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่ไทยจะต้องผลักดันเรื่องนี้กับญี่ปุ่น เพราะไม่ต้องการดำเนินนโยบายแบบการร้องขอ)

6. การลงนามเอกสารกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

ภายหลังการหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่างนายกรัฐมนตรีทั้งสอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามในบันทึกความตกลง (Procés Verbal) ของเอกสารกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น โดยมีนายกรัฐมนตรีของทั้งสองฝ่ายร่วมเป็นสักขีพยาน โดยมีสื่อมวลชนเข้าร่วมด้วย

7. งานเลี้ยงอาหารค่ำ

นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้เป็นเจ้าภาพจัดงานเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแด่นายกรัฐมนตรีและคณะ โดยแขกรับเชิญฝ่ายญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความคุ้นเคยและนิยมชมชอบไทย นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้ขอให้ผู้เข้าร่วมฝ่ายญี่ปุ่นกล่าวแนะนำตัว โดยสรุปความสัมพันธ์ที่แต่ละคนมีกับประเทศไทย

7.1 นาง Chikage Ogi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและคมนาคม

นาง Ogi แจ้งว่า กระทรวงที่ดินรับผิดชอบเป็นกระทรวงที่ร่วมงานของ 4 กระทรวง เข้าด้วยกัน ภายหลังการปฏิรูประบบราชการ และมีสำนักงานรักษาความปลอดภัยทางทะเลอยู่ด้วย ซึ่งจะจัดการประชุมระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาโจรสลัดที่จังหวัดหนองคาย ประเทศไทย ในเดือนธันวาคม 2544

7.2 นาย Morihiko Hiramatsu ผู้ว่าราชการจังหวัดโควิด-

นาย Hiramatsu แจ้งว่า ได้รับเชิญจากนายกรัฐมนตรีให้ไปบรรยายเรื่องหนึ่ง หมุนเวียน หนึ่งผลิตภัณฑ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศเมื่อเมษายน 2544 และในวันที่ 20 พฤษภาคม 2544 นายกรัฐมนตรีจะเยือนจังหวัดโควิดเพื่อดูงานโครงการดังกล่าว

7.3 นาย Shosaku Yasui ประธานคณะกรรมการร่วมการค้าและเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

นาย Yasui แจ้งว่า ได้เคยเข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรีเมื่อประธานาเดินเรนนำคณะเยือนไทยเมื่อเมษายน 2544 และได้มีการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการร่วมการค้าและเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น กับ 3 สถานบันภาคเอกชนของไทยเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2544 ซึ่งคณะกรรมการฯ ผลการประชุมให้นายกรัฐมนตรีทราบในงานเลี้ยงอาหารเช้าที่ประธานาเดินเรนจะเป็นเจ้าภาพเลี้ยง แด่นายกรัฐมนตรีและคณะในวันที่ 20 พฤษภาคม 2544

7.4 นาย Yasuhisa Shiozaki เอกอัครราชทูตญี่ปุ่น

นาย Shiozaki แจ้งว่า บิดาของตนเคยประจำการที่สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำไทย ในฐานะ financial attaché ในปี ค.ศ. 1942 เพื่อประสานการกู้เงินจากรัฐบาลไทยสำหรับใช้ในสหกรณ์ของญี่ปุ่น จึงมีความผูกพันกับประเทศไทยและดำรงตำแหน่งประธานสันนิบาตฯ

7.5 นาย Yoshihiko Tsuchiya ผู้ว่าราชการจังหวัดไซตามะ

นาย Tsuchiya แจ้งว่า เคยเป็นประธานวุฒิสภา และต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดไซตามะ ได้มีโอกาสถวายการรับเสด็จฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วัลลัภกชณีฯ ทั้งนี้ เมื่อปี 2542 ได้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และได้รับพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศฯ ตัวอย่างนึง จังหวัดไซตามะมีสถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อมເອเชีย และได้รับเจ้าหน้าที่เกษตรกรมการหลวงมาฝึกอบรมด้านการเกษตร นอกจากนี้ ในปี 2545 ตนจะเดินทางไปเยือนลาว และจะแวะประเทศไทย

นายกรัฐมนตรีเสนอว่า หากนาย Tsuchiya ประสงค์จะเข้าเฝ้าฯ พระราชนครองไทย รัฐบาลก็พร้อมจะนำความกราบบังคมทูลฯ

7.6 นาย Yoneo Ishii อธิการบดีมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ Kanda

นาย Ishii ได้แนะนำตัวเป็นภาษาไทยว่า เป็นนักประวัติศาสตร์และนักวิชาการด้านไทยศึกษา ซึ่งได้ค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่นและพบหลักฐานในพงคาวดารเก่าหลีว่า มีคณะชาวไทย 7 คน เดินทางมาญี่ปุ่นเมื่อ 600 ปีก่อน และปัจจุบันได้ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงช่วงเวลาที่ไทยและญี่ปุ่นได้มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

8. ข้อสังเกต

8.1 บรรยายการหารือข้อราชการทวิภาคีระหว่างฝ่ายไทยกับฝ่ายญี่ปุ่นเป็นไปด้วยความเป็นกันเองฉันมิตร ซึ่งแตกต่างจากที่เคยเป็นมาในอดีตที่นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นมักหารือเฉพาะประเด็นที่ฝ่ายข้าราชการจัดเตรียมให้ไว และขาดความยืดหยุ่น และได้ต่อเนื่องมาถึงช่วงงานเลี้ยงอาหารค่ำที่เป็นไปด้วยความสนิทสนม นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้เล่าประสบการณ์ของตนในการเยือนไทยครั้งแรกเมื่อ 20 ปีก่อนว่า ได้พยายามทดลองรับประทานทุเรียน แต่ในที่สุดก็ไม่สามารถรับประทานได้ เนื่องจากมีกลิ่นรุนแรง นายกรัฐมนตรีจึงเสนอที่จะจัดเตรียมทุเรียนสายพันธุ์ที่มีกลิ่นไม่รุนแรงไว้ต้อนรับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในโอกาสที่จะเยือนไทยในเดือนมกราคม 2545 และนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นสัญญาว่า จะทดลองรับประทานทุเรียนดังกล่าว ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแจ้งว่า ชาญญี่ปุ่นบริโภคทุเรียนมากขึ้น ก็คงเป็นผลลัพธ์ที่มีศักยภาพ

8.2 ฝ่ายไทยหลักเลี่ยงการพบปะเจรจา กับ ฝ่ายญี่ปุ่นแบบเดิมๆ คือ การมาขอความช่วยเหลือและการมาขอร้อง โดยมุ่งการเป็นคู่คิดและเป็นหุ้นส่วน

คณะผู้จัดและผู้เรียนเรียง
นายกษิต ภิรมย์
นายพิชัยพันธุ์ ชาญญามิตร
นายสิงห์ทอง ลาภพิเศษพันธุ์
นายชาตรุนต์ ไชยรักษ์

19 พฤษภาคม 2544

Procés-Verbal

WHEREAS the Kingdom of Thailand and Japan have enjoyed friendly relations and close cooperation in political, social, and economic fields between them to pursue their partnership in the twenty-first century;

WHEREAS the Kingdom of Thailand and Japan have worked very closely together in strengthening bilateral economic cooperation and contributing to the regional economy;

WHEREAS the Eighth Meeting of the Thailand-Japan Economic Partnership Consultations held on 1 June 2001 has drawn up "The Economic Partnership Framework between the Kingdom of Thailand and Japan (2001-2005)" (hereinafter referred to as "The Framework").

NOW THEREFORE, on the occasion of the official working visit to Japan of H.E. Dr. Thaksin Shinawatra, Prime Minister of the Kingdom of Thailand, H.E. Mr. Junichiro Koizumi, Prime Minister of Japan, and the Prime Minister of the Kingdom of Thailand have reaffirmed that the attached Framework would constitute the basis for further development of the Thailand-Japan partnership.

TO THIS EFFECT, Minister of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand, H.E. Dr. Surakiart Sathirathai, and Minister for Foreign Affairs of Japan, H.E. Ms. Makiko Tanaka, on behalf of the two Governments, in the presence of the two Prime Ministers, have set their hands to this Procés-Verbal to launch the Framework.

At Tokyo, on 19 November 2001.

On behalf of the Government
of the Kingdom of Thailand

A handwritten signature in black ink, appearing to read "S. Sathirathai".

Dr. Surakiart Sathirathai
Minister of Foreign Affairs

On behalf of the Government
of Japan

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Makiko Tanaka".

Ms. Makiko Tanaka
Minister for Foreign Affairs

The Economic Partnership Framework between the Kingdom of Thailand and Japan (2001-2005)

The Eighth Meeting of the Thailand-Japan Economic Partnership Consultations was held on 1 June 2001, in Bangkok, Thailand. The Meeting was co-chaired by Mr. Nitya Pibulsonggram, Permanent Secretary of the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand, as the Head of the Thai Delegation, and by Mr. Yoshiji Nogami, Deputy Minister for Foreign Affairs of Japan, as the Head of the Japanese Delegation.

Both sides noted with satisfaction that the policy guidelines for the period from 1997 to 2000 had played a significant role for Japan and Thailand in strengthening bilateral economic cooperation and contributing to the regional economy.

In the light of longstanding history of friendly relations, close cooperative ties as well as deeply interdependent relationship especially in the economic sector that the two countries have developed, both sides expressed their determination to further promote bilateral partnership.

Based on the solid Japan-Thai Economic Partnership, Japan and Thailand will build upon and further promote the partnership in which the two countries would utilize their mutual strength and potentials to promote sustainable economic growth of the two countries as well as of the region as a whole.

The two sides recognized the significance of lessons learned from the economic crisis in the late 1990s as well as the acceleration of globalization propelled by the development of the information and communications technology (IT) in the 21st Century. Based on such recognition, both sides reaffirmed their commitments to advance necessary structural reforms in their respective countries in order to secure solid foundation for their future sustainable economic development. The Thai side stressed the importance of Japan-Thailand cooperation for sustainable development, human quality upgrading and science and technology promotion as priority areas in attaining sustained economic growth.

In recognition of such mutual interests and goals, Japan and Thailand will promote cooperation in various fields by having the following pillars as their policy guidelines for the period between 2001 and 2005. Accordingly, both sides agreed to change the name of the meeting to the "Japan-Thailand Economic Partnership Consultations" from the previous "Consultations on Restructuring of Japan-Thailand Economic Relations."

1. Strengthening Japan-Thailand Cooperation for Sustainable Economic Development

Both sides shared the recognition that securing balanced sustainable economic development of Thailand, by further enhancing close trade and investment relationships with Japan, would contribute to the development of the two countries' economies and the regional economy as a whole. In this regard, the two sides stressed the importance of bilateral collaboration in promoting Thailand's capacity building efforts and competitiveness for sustainable economic development, including private-sector initiatives.

(1) Financial Sector

Japan and Thailand highly appreciated the significant progress that has been made in implementing the Chiang Mai Initiative (CMI), in particular, the enlargement of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) Swap Arrangement and several bilateral swap arrangements. These initiatives will further strengthen self-help and support mechanisms in East Asia and contribute to ensuring regional financial stability. Both sides will cooperate to promote such efforts within the ASEAN +3 framework.

(2) Agricultural Sector

Taking into account the importance of the agricultural sector in Thailand, both sides will promote collaboration which includes developing an animal disease control system in Thailand and neighboring countries and studying market channel improvement for agricultural products, along with private-sector initiatives. Both sides also shared the view that quality improvement of agricultural products as well as human resource development in the agricultural sector, including the utilization of IT for such purposes, are important for development of agriculture in

Thailand. The Thai side stressed the importance of the promotion of food security for the small farmers and the efforts to strengthen community-based development in the area of natural resource management. Thailand appreciated that the joint working group on food quality improvement as a forum of private sector's cooperation with the support of the government sector set up at the previous Meeting was beginning to bear fruitful outcomes.

(3) Industrial Sector

Japan and Thailand shared the view that the strengthening of Thai industries' international competitiveness would be conducive to Thailand's sustainable economic growth. Both sides, therefore, will collaborate on Thailand's industrial restructuring by placing great emphasis on the development of small-and medium-sized enterprises (SMEs) and supporting industries by various forms of cooperation such as human resource development and the transfer of technology. In addition, the two sides shared the concern on energy security, as one of the challenging issues in the 21st century, and will work together to promote the development of energy security in the region.

(4) Trade and Investment

The two sides will cooperate in further promoting trade and investment through various means such as information sharing and network on the basis of mutual interests. They will also work together in fostering a better global trade and investment environment. In order to strengthen bilateral economic relationships, Thailand will further develop foreign-investor friendly environment for foreign investments while Japan will encourage its investors to invest in Thailand especially in its SME sector.

(5) Information and Communications Technology (IT)

Japan and Thailand shared the view that the IT was one of the most potent forces in shaping the 21st Century. The two sides thus will cooperate in various fields such as human resource development, IT infrastructure promotion and IT-friendly policy formation, and will encourage private-sector initiatives, following the dispatch of the Japanese IT Policy Dialogue

Mission to Thailand. These efforts will be made on the basis that the development of IT in Thailand will facilitate not only the Thai economy but also the Japanese economy, thereby strengthening economic relationships between the two countries.

6) Environment Sector

Both sides affirmed the interdependence of socioeconomic development and environmental protection to address environmental issues through cooperation such as research and development.

(7) Japan's Official Development Assistance (ODA) in Thailand

Both sides attached importance to the Japanese Official Development Assistance (ODA) in Thailand, which has contributed to the development of Thailand as well as the strengthening of Thai-Japanese collaboration. With a view to efficiently and effectively implementing the Japanese ODA in Thailand, Japan and Thailand will make best efforts in securing smooth implementation of the ODA projects with fair and transparent procedure agreed by the two countries. Both sides will continue their cooperation in various fields, including the betterment of human resources, research and development and Small and Medium Enterprises (SMEs).

2. Promoting Regional Cooperation

(1) Mekong Basin Development

Japan and Thailand, as the co-sponsors of an Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP) resolution on the "Decade of Greater Mekong Sub-region Development Cooperation, 2000-2009," will collaborate to promote projects aimed at bridging development gap between the original and new ASEAN members, especially trilateral cooperation and human resource development. Both sides will give special consideration in seeking the possibility of utilizing IT in the Mekong Basin Development.

In order to achieve further efficient and effective cooperation in the region, both sides shared the recognition that the Asian Development Bank's ADB-Greater Mekong Sub-region (GMS) program would play an important role in coordinating various frameworks for the Mekong Basin Development cooperation and in promoting regional projects and programmes such as basic infrastructure and human resource development. In this regard, Japan will consider dispatching a joint mission with the ADB to relevant countries including Thailand, in order to review the vision and modality of Japan's cooperation in the Mekong Basin Development.

At the same time, the two sides will encourage private-sector participation in the economic and social development of the GMS, especially via further investment.

(2) ASEAN+3 (Japan, China, Republic of Korea)

Japan and Thailand welcomed the development of cooperation through the framework of ASEAN+3 and reaffirmed their commitment to further promote the cooperation with an open posture to the rest of the world.

(3) ASEAN Free Trade Area (AFTA)

The two sides recognized the importance of AFTA from the viewpoint of strengthening the competitiveness of the ASEAN economies and supplementing the multilateral trading system, and Japan expressed its hope that Thailand would play a leading role in its implementation.

(4) Japan-Thailand Cooperation in South-South Cooperation

Building upon the achievements of the Japan - Thailand Partnership Programme in Technical Cooperation (JTPP), both sides will promote south-south cooperation by concluding a new framework called the Japan - Thailand Partnership Programme in Technical Cooperation for the 21st Century (JTPP21).

(5) Asia Pacific Economic Cooperation (APEC)

Both sides will work closely together to prepare for the APEC meetings to be hosted by Thailand in 2003 for the utmost benefits of the Asia-Pacific region.

3. Strengthening the Multilateral Trading System

Japan and Thailand will intensify their efforts to launch, and then to participate in, a new round of multilateral trade negotiations in the World Trade Organization (WTO), which bring about benefits especially to the developing members, with the shared recognition that a balanced and sufficiently broad-based agenda to reflect interests of all the WTO members is essential to the new round. Accordingly, the two sides confirmed to constructively participate in the negotiations on agriculture and services under the WTO which have already begun since 2000. Both sides will also promote cooperation to enhance trade-related capacity building of the WTO members, especially that of developing members, through various means, so that all members can fully and effectively implement various WTO provisions and benefit from the multilateral trading system under the WTO.

ข้อที่ 4 กิจกรรมทางการค้าระหว่างประเทศ万亩稻米公司之泰國總經理對農業政策和貿易政策之看法，以及農業政策之評價及 2014 年稻米出口政策之看法訪問時間: 2014 年 10 月 20 日**นายกรัฐมนตรี**

- แจ้งว่า ความตั้งทันรัฐไทย-ญี่ปุ่นได้ก้าวสำคัญในการเป็นความตั้งทันที่เป็นหัวเรื่องเศรษฐกิจและการค้า เปิดให้ภาคเกษตรสามารถมีส่วนร่วมเศรษฐกิจกับนายกรัฐมนตรี ญี่ปุ่น และหัวเรื่องการหารือฯ ไปสู่การลงนามเอกสารการยุบรวมความร่วมมือหัวเรื่องเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประเทศไทยและหัวเรื่องหัวเรื่องไทยกับญี่ปุ่นทั้งในอดีต และที่จะเดินพูดมากขึ้นในอนาคต และนายกรัฐมนตรีได้แจ้งต่อฝ่ายญี่ปุ่นในการหารือรัฐมนตรี ภาคีกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นว่า ไทยจะดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ตลอดจนการลงทุนและเพิ่มพูนผลผลิตอาหาร โดยรัฐบาลจะพยายามช่วยเหลือจากประเทศให้แต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องการความเป็นหัวเรื่องทางบุก牲ศาสตร์กับประเทศไทยต่างๆ ในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน และ นายกรัฐมนตรีเห็นว่าโดยเชียะมีศักยภาพสูง โดยมีประชากรรวมกันมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลก และมีทรัพยากรธรรมชาตินามากกว่าครึ่งหนึ่งของโลกด้วย จึงอย่างเห็นญี่ปุ่นเมินทบทวนในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นเชียะ มีความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนระหว่างกันมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้หารือเรื่องนี้กับทั้งนายกรัฐมนตรีของตั้งคิโนะและผู้ว่าการเขตบริหารพิเศษซึ่งคงต้องเดินหน้องร่วมกันในการเดินเรื่องความร่วมมือดังกล่าว และนายกรัฐมนตรีได้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นว่า ควรมีการหารือกันอย่างไม่เป็นทางการระหว่างประเทศในเชียะ 4-5 ประเทศ โดยมีอินเดีย ชาเคาเตียไธ์ ญี่ปุ่นจากเชียะด้วยตัวของตัวเอง นาฬีเรนจากตะวันออกกลาง โดยให้รัฐมนตรีหัวเรื่องประเทศไทย 4-5 ประเทศในเชียะได้หารือกันเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือ และอาจจัดการหารือดังกล่าวที่ประเทศไทยได้

นาย Takeo Hirunuma รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม

(Ministry of Economy, Trade and Industry: METI)

- แสดงความสนใจและเห็นว่าความเห็นของนายกรัฐมนตรีมาก ตนเองรู้สึกประทับใจในแนวคิดของนายกรัฐมนตรี โดยเห็นว่า ภูมิภาคเอเชียมีศักยภาพสูง และจะเดินทางขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการที่ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าโลกที่สำคัญ ให้มีการเริ่มการเจรจาการค้ารอบใหม่ ที่เป็นเรื่องที่จะส่งเสริมระบบเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ ขณะเดียวกัน ในขณะเดียวกัน มีความต้องมีความร่วมมือกันมากขึ้น นายกรัฐมนตรีคงทราบแล้วว่า ญี่ปุ่นได้มีการจัดทำเอกสารตัวเสธี (FTA) กับสิงคโปร์ในปีนี้ และได้มีการหารือกันระหว่างภาครัฐบาลที่ได้กับญี่ปุ่นเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะจัดทำ FTA

นายกรัฐมนตรี - แจ้งว่า ได้ telefon ให้นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ศึกษาความเป็นไปได้ที่จะจัดต่อ FTA ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) บริษัทที่ไม่มีปัญหา สามารถดำเนินการได้ทันที 2) บริษัทที่มีปัญหาบ้านประเทศญี่ปุ่นที่ไม่ได้ ให้เวลาไว้ 2-3 ปี และ 3) บริษัทที่มีปัญหามาก ซึ่งอาจจะต้องรีบต่อ โดยหากนำบริษัทที่ไม่เป็นปัญหามาเริ่มฟังเสริฟกันก่อน ก็จะสามารถเริ่มได้เร็ว

รัฐมนตรี METI - รู้ดีกับประเด็นใจในความเห็นของนายกรัฐมนตรีที่จะแบ่งสินค้าเป็น 3 กลุ่ม และรับฟังให้เข้าหน้าที่ของตนในการแผนแนวทางเดียว FTA ที่นายกรัฐมนตรีได้เสนอ และได้แจ้งเรื่องความสำคัญของ SMEs ที่มีส่วนเติบโตอย่างญี่ปุ่น และเห็นควรส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนา SMEs ไทย-ญี่ปุ่นให้ใกล้ชิดมากขึ้น ผลกระทบที่ได้ก่อตัวก็จะเริ่มความร่วมมือด้านพัฒนา ที่ญี่ปุ่นภาคเอกชน มีศักยภาพสูง โดยพัฒนาและมีความสำคัญมากขึ้นในภูมิภาคนี้ ซึ่งพัฒนาการที่สร้างสรรค์ไทยให้ดำเนินนโยบายด้านพัฒนาพัฒนาโดยประการ ถือครองการก่อสร้างโรงไฟฟ้าโดยใช้ถ่านหิน ไทยและญี่ปุ่นความมุ่งมั่นในการศึกษาและร่วมมือด้านพัฒนา และในเรื่อง ๆ นี้ หัวหน้าก้าบวงพัฒนาญี่ปุ่นจะเดินทางเยือนไทย ก่อจดให้ทราบกันเรื่องพัฒนา โดยเฉพาะการสร้างน้ำมัน

นายกรัฐมนตรี - แจ้งว่า ในการประชุมอาเซียนที่มาเลเซีย นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้กล่าวถึงเรื่องความมั่นคงด้านพลังงาน ซึ่งไทยยินดีที่จะร่วมมือกับญี่ปุ่นในการสร้างร่องด้านพลังงานในภูมิภาค เพื่อส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนที่ต่อเนื่อง

นายกรัฐมนตรี - คอมรับข้อคิดเห็นของรัฐมนตรี METI เกี่ยวกับสถานการณ์และแนวโน้มด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ว่า บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้าน IT และ IT จะก่อตัวมาเป็นจำนวนมากเพิ่มมากขึ้นใน 2-3 ปี ต่อไป รวมทั้งการที่ไทยจะให้ความสนใจด้านเทคโนโลยีและร่วมมือกับญี่ปุ่นในการจัดทำมาตรฐานการทดสอบด้าน IT และส่งเสริมผู้เชี่ยวชาญด้านการควบรวมซื้อมุกข้าวสาร ซึ่งฝ่ายไทยโดย NECTEC เป็นหน่วยงานที่มีความร่วมมือใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของญี่ปุ่นอยู่แล้ว หากมีปัญหาอะไร ก็ขอให้นำส่งให้ทราบได้ เพราะทั้งภาครัฐและเอกชนไทยต่างก็มีความตั้งใจที่จะกับญี่ปุ่น

รัฐมนตรี METI - ยินดีที่จะส่งเสริมหลักดั้น มิตรภาพและความตั้งพันธ์ไทย-ญี่ปุ่นให้ใกล้ชิดมากขึ้น

นายพิชัยพันธุ์ ชาญภูมิคุ
ผู้จัดบันทึก

38/43

นักท่องการต่างประเทศท่องเที่ยว
นายกิจวุฒิ ไชยรุ่งเรือง ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการต่างประเทศ ประจำประเทศไทย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

นายกรัฐมนตรี - ขอบคุณรัฐบาลญี่ปุ่นที่ได้สนับสนุนไทยในโครงการสาธารณะไปด้วยความซื่อสัตย์ และถูกต้อง ต่อ โครงการท่องเที่ยวท่องเที่ยวและธุรกิจญี่ปุ่น

นาย Kyosuke Shiozawa ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการต่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan Bank for International Cooperation: JBIC)

- ยินดีที่ได้มีการเริ่มดำเนินโครงการท่องเที่ยวและการเดินทางด้วยตัว โดยมี การลงนามสัญญาการท่องเที่ยว อันเป็นผลจากท่ามกลางของนายกรัฐมนตรี JBIC ให้ให้ความ สนับสนุนและร่วมมือกับรัฐบาลไทยในโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามที่ต้อง แต่ยังมีบางโครงการ ที่มีปัญหาอยู่บ้าง อาทิ โครงการป่าบังน้ำดีบีจังหวัดสมุทรปราการ และการท่องเที่ยวไฟฟ้า ได้ติด (รถไฟฟ้านานคร) ซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นประนองจะได้รับค่าแนะนำในการแก้ไขเพื่อให้สามารถ ดำเนินโครงการได้

นายกรัฐมนตรี - แข็งว่า เนื่องโครงการป่าบังน้ำดีบีจังหวัด นั้น ได้มีการศึกษาเบื้องต้น ว่าเป็นโครงการที่มีการตัดหินในโครงการในเบื้องต้นก่อนการอนุมัติ ที่จะเป็นเรื่องปกติ ตามกระบวนการประชาธิปไตย หากโครงการไฟฟ้าไม่ประสบความสำเร็จ ที่จะต้องรับภาระค่าน้ำใน โครงการต่อไป และในการดำเนินโครงการทุกโครงการนั้น ต้องมีสักดิ์ หรือ การจัดการกับปัญหาอย่าง โปร่งใส ด้วยการแจ้งให้ประชาชนทราบ ซึ่งหากประชาราชเข้าใจดีแล้ว ก็จะไม่มีปัญหา รัฐบาลมีจุดบัน จะมีคือ (honour) และประดับประดาให้โครงการต่าง ๆ ที่ได้รับโดยรัฐบาลญี่ปุ่น ดำเนินต่อไป ส่วนโครงการที่เริ่มโดยรัฐบาลญี่ปุ่น ให้พยายามดำเนินการให้ถูกต้องเพื่อมิให้เกิดปัญหา

- สำหรับโครงการท่องเที่ยวท่องเที่ยวและธุรกิจญี่ปุ่น ประกอบว่าได้มีการ ประมวลราคาที่ถูกต้อง สามารถประยับตั้งบประมาณได้ถึง 18,000 ล้านบาท และเชื่อว่าสามารถ ประยับตั้งบประมาณรวมทั้งโครงการไฟฟ้าอย่างกว่า 30,000 ล้านบาท สำหรับโครงการไฟฟ้า นั้น เกรงว่าเงินทางที่ได้มีการท่องเที่ยว นั้น อาจจะสิ้นไป เพราะปัจจัยทางการไฟฟ้าไม่ได้ไปสิ้นสุดในเขตที่ มีท่อสูบน้ำของประชาชนจำนวนมาก ต้องไฟฟ้ามีเด่นทางยาวและมีปลายทางไปถึงที่ท่อสูบน้ำ ของประชาชนตัวในไทย ก็จะสามารถลดจำนวนการใช้รถกลับไปได้

ผู้อำนวยการ JBIC - แข็งว่า ฝ่ายญี่ปุ่นกำลังศึกษาการดำเนินการของแต่ละโครงการอย่างต่อ เนื่อง และในเร็ว ๆ นี้ ก็อาจจะมีโอกาสเยือนไทย และขอรับเยี่ยมการระหว่างนายกรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรี - ขอให้ผู้แทน JBIC ที่ประจำที่ประเทศไทย ติดต่อรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้โดยตรง หากมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น เพื่อจะได้ว่าไทยและญี่ปุ่นได้เป็นหุ้นส่วนกันแล้ว

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง - เสริมว่า หากผู้ว่าการ JBIC จะเยือนไทย ก็ขอเชิญเป็นแขกของกระทรวงการคลัง เพราะไทยกับญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันมาก

นายพิชัยพันธุ์ ชาญภูมิเดล
ผู้จดบันทึก

40/43

**บันทึกการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีและคณะกับคณะกรรมการเดินเรน
วันที่ 20 พฤษภาคม 2564 เวลา 8.30 – 9.30 น. ณ ห้องรับแขก โรงแรมมิลเลอร์**

ศุนย์รวมน่องประชานเดินเรน

ประธานเดินเรนกล่าวต่อหน้านายกรัฐมนตรีและคณะ ว่า ได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรีในโอกาสที่ได้มาติดตามแผนเมืองไทยเมื่อเดือนเมษายน 2544

ประธานเดินเรนชี้ชิ้นงานนโยบายแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ อาทิ การแก้ไขปัญหาหนี้สิน การจัดตั้งธนาคารอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม การลดปัญหาความยากจน และมาตรการต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจไทย สำหรับสู่ปี รัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ ซึ่งเดินเรนสนับสนุน แต่สถานการณ์การเศรษฐกิจที่ปรับเปลี่ยนจากการที่อุตสาหกรรม IT ประสบภาวะถดถอยและเกิดความไม่แน่นอนซึ่งหลังเกิดเหตุการณ์ 11 กันยายน 2544 ซึ่งไม่แห่งว่า รัฐบาลจะสามารถดำเนินนโยบายปฏิรูปแบบพื้นที่เศรษฐกิจให้อย่างจริงจัง

ประธานเดินเรนกล่าวว่า ในด้านการค้าและการลงทุนไทย-ญี่ปุ่น ญี่ปุ่นมีผลักดันการลงทุนโดยตรงในไทยกว่าร้อยละ 40 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาคเอกชนญี่ปุ่นมีความมั่นใจในการดำเนินธุรกิจในไทย แม้ปัจจุบันการลงทุนมีแนวโน้มไปสู่ชิ้นมากขึ้น เหตุการณ์ความเจริญและเป็นมาตรฐานของศักยภาพการค้าโลก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเอเชีย ในการประชุมอาเซียนที่บูรี อาเซียนกับตนได้กล่าวที่จะจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนกับตน ดังนั้น ญี่ปุ่น อาเซียนและตน ควรจะต้องมีความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น จึงขอทราบเรื่องที่นายกรัฐมนตรีเน้นการเป็นผู้นำส่วนยุทธศาสตร์กับตน

ประธานเดินเรนย้ำว่า เดินเรนและภาคเอกชนญี่ปุ่นประการใดที่จะส่งเสริมความร่วมมือเศรษฐกิจกับไทยให้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Village One Product)

นายกรัฐมนตรีชี้วิทยาแนวทางการพัฒนาโครงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ด้วยการปรับปรุงและยกระดับคุณภาพสินค้า การบรรจุภัณฑ์ การตลาด การออกแนว และได้แจ้งเรื่องที่ได้หารือกับบริษัทมิตรชัยที่มีเครือข่ายขนาดใหญ่ให้นำประสบการณ์ด้านธุรกิจของบริษัทและใช้ตัวอย่างของแรงงานไทยในการผลิตสินค้า เพื่อเพิ่มคุณภาพสินค้าในประเทศฯ อาทิ อุตสาหกรรมอาหารหัตถกรรมพื้นบ้าน ดังเช่น กรณีจีโกรีที่ช่วยพัฒนาการผลิตและขยาย เพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกไปต่างประเทศด้วย

สถานการณ์เศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน

นาย Wada (บริษัทชูมิโตริโน) ได้นำเสนอห่วงกังวลเกี่ยวกับราคาน้ำมันที่สูงขึ้น และเห็นว่าภาคเกษตรกรรมเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย ภาคเอกชนญี่ปุ่นได้ให้ความช่วยเหลือด้านเงิน

ทุนและศ่าวนะนำ ซึ่งควรให้มีการส่งเสริมภาคเกษตรกรรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะอุดหนาหกรรมปุบ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ เมืองจากการก่อไฟป่าที่ทางน้ำมีลักษณะไทยไม่ค่อยศึกษา ซึ่งเป็นอุปสรรคของการท่องเที่ยวอุดหนาหกรรม

นายกรัฐมนตรีเน้นว่า รัฐบาลได้เร่งรัดการก่อไฟป่าที่ทางน้ำมีลักษณะไทยให้ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องกับ Thai Asset Management Corporation (TAMC) เพื่อให้สามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น ขณะเดียวกันให้โอนหนี้เบี้ยของภาคเกษตรน้ำมีการเงินเดือน 50,000 ล้านบาท และรัฐบาลได้เร่งรัดการปฏิรูปเศรษฐกิจ ด้วยการสนับสนุนให้รัฐบาลที่มีศักยภาพ

นายกรัฐมนตรีอธิบายว่าแนวโน้มการบริโภคของประชาชนกำลังเปลี่ยนแปลงไป โดยสินค้าเกษตรที่ต้องการ ต้อง มีลักษณะที่ไม่ใช้การเกษตร化หรือรวมชาติ (organic farming) และต้องเริ่มการใช้ปุ๋ยธรรมชาติ ดังนั้น อุดหนาหกรรมปุบจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

นายกรัฐมนตรีได้แจ้งว่า ได้ยกเว้นการห้ามเริ่มการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศใน เอเชียหารือกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น โดยเห็นว่า เอเชียมีประชากรและทรัพยากรรวมกันมากกว่าที่หนึ่งของโลก ประเทศในเอเชียหลายประเทศได้ดำเนินการส่งออกสินค้าไปยุโรปและสหรัฐฯ โดยตัวราคาน้ำดื่ม ขายสินค้าราคาค่าตัว เพื่อให้ห้องผู้ผลิตได้กำไรดี ผลกระทบ ต้อง ทำให้ต้องลดค่าเงิน และก่อให้เกิดบัญชา เศรษฐกิจตามมา ดังนั้น ประเทศไทยขอเรียบเรียงหัวข้อมูลที่สำคัญในการค้า การลงทุน การเงินและการคลัง ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นว่า ประเทศไทยมีความสามารถที่ต้องประทุมจาก 5-6 ประเทศ (เช่น สิงคโปร์ ไทย อินเดีย จีน ญี่ปุ่นและบางประเทศในตะวันออกกลาง เช่น ปากีสถาน) ศึกษาแนวทางแนวทาง (pathfinder) สองเรื่อง ความร่วมมือ โดยหารือกันอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งไทยพร้อมจะเป็นเจ้าภาพจัดการหารือดังกล่าว เพื่อหาทางเพิ่มการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศในเอเชีย

นาย Ueshiba (บริษัทมิตรสุข) กล่าวว่า ไทยเป็นประเทศที่สำคัญของการลงทุนของญี่ปุ่นใน ภูมิภาค และจะมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น โดยมีปัจจัยสำคัญ 3 ประการในการส่งเสริมการลงทุน

1) ไทยเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นมีการปรับปรุงข่ายฐานการลงทุนมากที่สุดที่ต้องการ ต้องหันการลงทุนแห่งหนึ่ง เนื่องจากให้ความสำคัญต่อการลงทุนด้านอุดหนาหกรรม สนับสนุน โดยเฉพาะอุดหนาหกรรมรถยนต์ และการส่งเสริมอุดหนาหกรรมใหม่ ๆ

2) ญี่ปุ่นเชื่อว่า ไทยเป็นหุ้นส่วนที่ต้องญี่ปุ่น ญี่ปุ่นจะร่วมมือกับไทยในการส่งเสริมอุตสาหกรรม ภายในประเทศและการส่งออกสินค้าไทยไปต่างประเทศ รวมทั้งอาจขยายต่อเติมการลงทุนระหว่างไทย กับญี่ปุ่นที่มีอยู่แล้วทั้งในไทย ประเทศไทยตอนบนและในจีน

3) ญี่ปุ่นประสงค์จะให้ไทยเป็นประเทศที่ยังคงเป็นแหล่งศูนย์กลางการส่งเสริมการค้าและการลงทุน เพื่อให้การขยายมีมาตรฐานการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งหวังว่า รัฐบาลจะมีนโยบายหรือมาตรการเพิ่มเติมในการปรับปรุงบรรยายกาศการค้า-การลงทุน

นายกรัฐมนตรียังกล่าวว่า รัฐบาลได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการและภาคเอกชนญี่ปุ่น หากมีสิ่งใดที่ไทย จำเป็นต้องปรับปรุงและสร้างความเข้มแข็ง รัฐบาลนี้ ยินดีรับทราบเพื่อศึกษาศูนย์กลางการค้าและการลงทุน

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ไทยมีศักยภาพทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรที่จะเป็นหุ้นส่วนกับญี่ปุ่นในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยในอนุภูมิภาคญี่ปุ่นที่ใหญ่ (CLMV) การให้ความช่วยเหลือแก่ CLMV ไม่ได้เพียงประโยชน์ของ CLMV ฝ่ายเดียว แต่จะทำให้ CLMV กลายเป็นตลาดสำคัญในอนาคต ไทยอาจเป็นฐานในการผลิตสินค้าที่มีชื่อเสียงทางการท่องเที่ยว เป็นฐานการส่งออกของภูมิภาค รวมถึงตัว CLMV ขณะเดียวกันไทยมีอุดหนุนการลงทุนและอุดหนุนการสนับสนุนที่แข็งแกร่งมาก การท่องเที่ยว เป็นฐานการส่งออกของภูมิภาค แม้จะมีปัจจัยต่อต้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงด้วยความรุนแรง เหตุการณ์政治 ไม่สามารถให้ economy of scale ซึ่งต้องใช้ economy of speed ไทยควรหนักใจเรื่องมีคนไทยที่อยู่กันนานมาก จึงมีศักยภาพที่สำคัญ ให้ความเชื่อถือได้ต่อไป ไม่ใช่แค่การท่องเที่ยว แต่การลงทุนในประเทศ รัฐบาลจะสนับสนุนให้คุณภาพดีที่สุด ไม่ใช่แค่การลงทุนในประเทศ แต่การลงทุนที่ดีต้องด้วยตัวเอง และเป็นผู้บริโภคที่สำคัญต่อไป ในอนาคต

นาย Nakamuro (บริษัทโทชิบा) แจ้งว่า บริษัทได้ลงทุนในไทยตั้งแต่ปี 2512 พนักงาน 20,000 คน ญี่ปุ่นทุนชาวไทยเป็นหุ้นส่วนที่ดี ปัจจุบัน โทชิบាថในไทยมีฐานการผลิตที่ใหญ่ที่สุด มีการซั่งงาน

นาย Nakamuro เห็นด้วยกับนโยบายลดความยากจน และเสนอแนะข้อคิดเห็นดังนี้

- 1) ไทยควรดำเนินนโยบายรักษาและขยายภาคเกษตรเพื่อเพิ่มค่าเงินนาท
- 2) ไทยขาดแคลนวิศวกรรมและเทคโนโลยี ทั้งด้านการผลิตและการใช้ประโยชน์จากโปรแกรมเพื่อการใช้งาน (IT application engineer)
- 3) ไทยควรปรับปรุงกฎระเบียบการส่งเสริมการส่งออก และการลงทุน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า

นายกรัฐมนตรีขอบคุณที่สนับสนุนนโยบายลดความยากจนของรัฐบาล โดยเฉพาะการส่งเสริมการพัฒนาชนบท ซึ่งจะเป็นตัวตนในอนาคต ในช่วง 3-4 เดือนที่ผ่านมา ค่าเงินนาทมีเสถียรภาพ ความช่วยเหลือของอุดหนุน IT เป็นศักยภาพในการเติบโต เพราะเกิดขึ้นจากการที่ราคาหุ้นของบริษัท IT เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และจะกลับสู่ภาวะปกติใน 2-3 ปี ขณะนี้ไทยกำลังเตรียมพร้อม เพื่อรับการพัฒนาของอุตสาหกรรม IT

ส่วนเรื่องการท่องเที่ยว ยังคงในการแข่งขันและเสนอสิทธิประโยชน์การลงทุนมากกว่าไทยนั้น ไทยจะไปแข่งขันในด้าน hardware และพยายามในด้าน software (การพัฒนาหาระบบซอฟต์แวร์ IT) รวมทั้งไทยจะส่งเสริมการพัฒนาอินดัสตรีเน็ตและขยายการเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตทั่วทุกตำบล

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสริมว่า ขณะนี้เป็นโอกาสที่ดีมากที่จะลงทุนในไทย ในด้านการเงิน รัฐบาลได้จัดตั้ง TAMC เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน มีนโยบายส่งเสริมอุดหนุนการลงทุนขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งด้านการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเพิ่มทุน บริษัทญี่ปุ่นสามารถร่วมมือและเป็นหุ้นส่วนกับไทยในการส่งออกไปต่างประเทศ หากบริษัทญี่ปุ่นไม่มั่นใจใน SMEs อาจจะลงทุนใน Matching Fund ซึ่งรัฐบาลร่วมลงทุนด้วย ต่อไปใน 2 ปีจะประชุมกิจการรัฐวิสาหกิจ 12 แห่งเป็นเอกชน ซึ่งจะเป็นโอกาสธุรกิจที่ญี่ปุ่นสามารถลงทุนได้ ในด้านการส่งเสริมการลงทุนนั้น

ขอนนี้ กำลังศึกษาดูทำนุวัติการส่งเสริมฐานแบบใหม่ ด้วยแต่เริ่มนั้นถือการให้บริการหลังการส่งเสริม และจากการมาเมื่อปีที่ผ่านมาอย่างนาน 2544 พบว่า การเดินทางท่องเที่ยวเป็นภาระโดยมากให้ใช้ตัวบุคคลที่มีความสามารถในการเดินทาง ไม่ใช่ให้ภาคเอกชนท่องเที่ยวช่วยงานการท่องเที่ยว และสำนักงานภูมิภาคมาด้วยในไทย เพราะการศึกษาทางด้านท่องเที่ยวในประเทศไทยต่าง ๆ ล้วนเป็นภารกิจที่ต้องรับ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินการ (expected outcome) ซึ่งในเบื้องต้นเพื่อกับห้องนักว่างประเทศ แต่เมื่อพิจารณาถึงความต้องการ ให้ไทยเป็นฐานประเทศนั้น ๆ ดังนั้น จึงขอให้เชิญไทยเป็นฐานหรือ spring board ในการส่งออกไปทั่วโลกและประเทศไทย

ศักยภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัด

นาย Ueshima (บริษัทมิตซูบิชิ) เผยว่า จังหวัดเป็นภัยดุกความทางเศรษฐกิจต่ออาเซียนและไทย ให้ โดยเฉพาะหลังจากที่จังหวัดเป็นมาตรฐานของการค้าโลก ซึ่งเป็นสิ่งที่นำไปสู่ ประเทศญี่ปุ่นและจีน รวมถึงการร่วมลงทุนในจังหวัด และการร่วมกันผลักดันการลงทุนจากจีนมาไทย

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ในทุกวิกฤตการณ์ มีทั้งความเสี่ยงและโอกาส การที่จังหวัดเป็นมาตรฐานของธุรกิจการค้าโลก ไทยจะได้รับผลกระทบทางด้าน ศักยภาพทางด้าน และการร่วมมือ กับไทยในการลดผลกระทบต่าง ๆ สำหรับอาเซียนและภูมิภาคที่จะสืบทอดกับจังหวัดที่จะศึกษาการจัดทำ เบ็ดการค้าระหว่างอาเซียน - จีน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้ยกเรื่องที่ตนทราบกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นว่า ไทย-ญี่ปุ่นจะมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการส่งเสริมความเป็นที่นิยมด้านทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ยิ่งขึ้น โดยอาจแบ่งการศึกษา成ส่วนที่จะส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ศินค้าที่ไม่มี ปัญหา สามารถดำเนินการได้ทันที 2) ศินค้าที่สามารถเจรจาแก้ไขโดยใช้เวลาเดือนสองเดือน และ 3) ศินค้าที่ มีความละเอียดอ่อน ซึ่งอาจจะใช้เวลาหลายปี

รัฐมนตรีต่างประเทศกล่าวว่า ไทยกับจีนมีความร่วมมือทางยุทธศาสตร์ นายกรัฐมนตรีไทยกับ นายกรัฐมนตรีจีนได้มีแต่งตั้งการณ์ร่วมเพื่อร่วมกันพัฒนาความร่วมมือที่ครอบคลุมทั้งด้านการเมืองและ เศรษฐกิจ เช่น ปัญญาและดิจิทัล ไทยกับจีนมีการศึกษาและจัดทำระบบสื่อสารที่เชียงกานภูมิภาคห่วงโซ่ไทย กับจีนตอนใต้ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการค้า ซึ่งจีนอาจใช้ไทยเป็นฐานการผลิตได้ ส่วนในองค์การการค้าโลก ไทยกับจีนมีกรอบความร่วมมือในการเจรจาและผลกระทบจากการแข่งขัน เช่น การร่วมมือในรูป Joint venture และการส่งเสริมการลงทุนร่วมกัน ซึ่งญี่ปุ่นจะสนับสนุนการร่วมมือกับไทยใน ลักษณะนี้ได้เป็นกัน

นายดิษยพันธุ์ ชาญภูมิคุณ
นายชาครุณศ์ ไชยศักดิ์
ผู้จัดบันทึก